

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Συνοπτικό κείμενο Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023 – 2027,

Οκτώβριος 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΚΡΩΝΥΜΑ	3
1. ΕΚΛΑΪΚΕΥΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΠ 2023 – 2027 ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΕΣ	4
2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΠ 2023 -2027	12
ΠΥΛΩΝΑΣ 1 – ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ	13
ΠΥΛΩΝΑΣ 1 – ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ.....	14
ΠΥΛΩΝΑΣ 2 – ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	15
3. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2023-2027	16
1. ΒΑΣΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ	16
2. ΑΝΑΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ	17
3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ.....	18
4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.....	19
5. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ.....	27
6. ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	28
6.1 Τομεακό Πρόγραμμα Φρούτων και Λαχανικών	28
6.2 Τομεακό Πρόγραμμα Ελαιόλαδου και Επιτραπέζιας ελιάς	29
6.3 Τομεακό Πρόγραμμα Μελιού	29
6.4 Τομεακό Πρόγραμμα Οίνου	32
7. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	34
7.1 Δεσμεύσεις και Μη Παραγωγικές Επενδύσεις για το Περιβάλλον και το Κλίμα	34
7.2 Δεσμεύσεις και Επενδύσεις για την Ευζωία των Παραγωγικών Ζώων	40
7.3 Δεσμεύσεις & Επενδύσεις στο Δασικό Τομέα	42
7.4 Αντισταθμιστικές ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα	47
7.5 Επενδυτικά Σχέδια	48
7.6 Νέοι Γεωργοί	51
7.7 Παρεμβάσεις Συνεργασίας.....	52
7.8 Ανάπτυξη Αγροτικών Περιοχών	56
7.9 Εκπαίδευση - κατάρτιση γεωργών- δασοκόμων.....	59
7.10 Συμβουλευτικές υπηρεσίες γεωργών και δασοκόμων	59
4. ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (AKIS)	61

ΑΚΡΩΝΥΜΑ

Α/Δ	Αγροδιατροφικός Τομέας
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΠΑ	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΓΟΕ	Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΣΕΚ	Εθνικό Σχέδιο για το Κλίμα και την Ενέργεια
ΕΤΑΚ	Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξης & Καινοτομία
ΚΑΠ	Κοινή Αγροτική Πολιτική
ΚΜ	Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΜΑΕ	Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας
ΟΣΔΕ	Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου ή Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ)
ΠΔΠ	Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο
ΣΔΙΤ	Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα
ΣΜΠΕ	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
ΣΣ	Στρατηγικό Σχέδιο
ΤΟΠ	Τεχνικοοικονομικός Προσανατολισμός
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών
ΑΚΙΣ	Agricultural Knowledge and Innovation Systems
DESI	Digital Economy and Society Index

1. ΕΚΛΑΪΚΕΥΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΠ 2023 – 2027 ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΕΣ

Το προτεινόμενο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, αποτελεί το βασικό κείμενο πολιτικής για την ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα και των αγροτικών περιοχών της Χώρας. Μέσω των παρεμβάσεων του επιχειρεί να σηματοδοτήσει την στροφή σε ένα **νέο παραγωγικό μοντέλο για την Ελληνική Γεωργία** αλλά και το σύνολο του αγρο-διατροφικού τομέα, που α) εδράζεται στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, διασφαλίζοντας παράλληλα ένα δίκαιο γεωργικό εισόδημα στον παραγωγό, β) είναι προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις – προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, με μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος της γεωργίας παρέχοντας παράλληλα στον καταναλωτή ασφαλή και υγιεινά τρόφιμα. Σηματοδοτεί, σε συνέργεια με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ και τους πόρους του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών.

Βασικός στόχος του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) της περιόδου 2023-2027, είναι η υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης των τομέων της Γεωργίας και των τροφίμων, με τη διασφάλιση βιώσιμων αγροτικών εισοδημάτων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καθώς και με την ενίσχυση του κοινωνικοοικονομικού ιστού των αγροτικών περιοχών, συμβάλλοντας παράλληλα στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το Στρατηγικό Σχέδιο καλύπτει με τις παρεμβάσεις του το σύνολο των στόχων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027, εξυπηρετώντας παράλληλα τις εθνικές στοχεύσεις για τη δημογραφική ανανέωση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα, την αύξηση της συμμετοχής των γεωργών σε συλλογικά σχήματα, τη βελτίωση της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού τομέα, τη βελτίωση των δεξιοτήτων των απασχολούμενων, αμβλύνοντας τις οποιεσδήποτε διαρθρωτικές αδυναμίες της Ελληνικής Γεωργίας. Παράλληλα στηρίζει την κτηνοτροφία ενσωματώνοντας τις απαιτήσεις της «Στρατηγικής από το Αγρόκτημα στο Πιάτο» για τη μείωση της χρήσης των αντιβιοτικών στα παραγωγικά ζώα και τη βελτίωση της ευζωίας, αλλά και τον στόχο για την παραγωγή υψηλής διατροφικής αξίας γεωργικών προϊόντων, με τον περιορισμό της χρήσης λιπασμάτων και φυτο-προστατευτικών προϊόντων καθώς και την αύξηση των εκτάσεων που εφαρμόζεται η βιολογική γεωργία.

Για την αύξηση της παραγωγικότητας του αγρο-διατροφικού τομέα και τη μείωση του περιβαλλοντικού και κλιματικού αποτυπώματος αναγκαία είναι η αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών, σε όλα τα στάδια της παραγωγής, που προϋποθέτει όμως τη διάχυση της γνώσης και τη διασύνδεση της γεωργικής έρευνας – τεχνολογίας με την παραγωγή. Η εφαρμογή του Συστήματος Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας (Agricultural Knowledge Innovation System (AKIS)), η χρήση Συμβουλευτικών Υπηρεσιών και η ριζική αναβάθμιση των μηχανισμών, μεθόδων και διάρκειας των Προγραμμάτων Κατάρτισης στοχεύει στην κάλυψη της υστέρησης που παρουσιάζει η χώρα στο συγκεκριμένο τομέα.

Τέλος, η ανάγκη απλούστευσης των διαδικασιών και η μείωση της γραφειοκρατίας αποτελεί κοινή διαπίστωση και παράλληλα στόχο, τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και των Εθνικών Αρχών που θα επιτευχθεί με τις σημαντικές παρεμβάσεις που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού.

Το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ αποτυπώνει το σύνολο των αναγκαίων παρεμβάσεων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, οι οποίες θα συμβάλλουν στην ικανοποίηση των διαπιστωμένων και ιεραρχημένων αναπτυξιακών αναγκών του αγρο-διατροφικού τομέα και των αγροτικών περιοχών, που προέκυψαν από την SWOT ανάλυση και επικυρώθηκαν από την ευρεία δημόσια διαβούλευση που ακολούθησε. Το Στρατηγικό Σχέδιο συγχρηματοδοτείται τόσο από τον Ενωσιακό, όσο και από τον Εθνικό Προϋπολογισμό. Οι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) για την χρηματοδότηση των αποσυνδεδεμένων και συνδεδεμένων ενισχύσεων (άμεσες ενισχύσεις – Πυλώνας 1) και των Τομεακών Προγραμμάτων και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων αγροτικής ανάπτυξης (Πυλώνας 2).

Οι **Ειδικοί Στόχοι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής** επιτυγχάνονται μέσω των ακόλουθων συνδυασμών παρεμβάσεων του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ της Ελλάδας:

1. Ο στόχος της **Διασφάλισης ενός βιώσιμου Γεωργικού Εισοδήματος** επιτυγχάνεται κυρίως μέσω των παρεμβάσεων (α) της βασικής ενίσχυσης (BISS), που δίνεται στους ενεργούς γεωργούς που τηρούν τις υποχρεώσεις της αιρεσιμότητας, (β) της Αναδιανεμητικής Ενίσχυσης (CRISS), που εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα, από το 2023 και συμβάλει στη βελτίωση της οικονομικής βιωσιμότητας των μικρών και μεσαίων εκμεταλλεύσεων, οι οποίες ενδεχομένως να επηρεαστούν από τη σταδιακή σύγκλιση, με ορίζοντα το 2026, εξίσωση της αξίας των δικαιωμάτων σε περιφερειακό αγρονομικό επίπεδο (εφαρμογή της εσωτερικής σύγκλισης της μοναδιαίας αξίας των δικαιωμάτων), οδηγώντας έτσι αφενός σε δικαιότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή των παρεχόμενων ενισχύσεων στους παραγωγούς, αφετέρου σε μείωση της ανισοκατανομής των άμεσων ενισχύσεων σε αγρονομικές Περιφέρειες και καλλιέργειες. Συμπληρωματικά στις προαναφερθείσες παρεμβάσεις λειτουργεί και η ενίσχυση στους παραγωγούς των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών (ANCs) καθώς και των περιοχών με ειδικά μειονεκτήματα του Πυλώνα 2. Οι ανωτέρω παρεμβάσεις αποσκοπούν στην καθοριστική συμβολή και βελτίωση της οικονομικής βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Η συνέχιση της στήριξης των γεωργικών εισοδημάτων θα εξασφαλίσει τη συνεχή παραγωγή αγροτικών ποιοτικών προϊόντων, συμβάλλοντας στη διατροφική επάρκεια, τη διατήρηση της απασχόλησης και την παραγωγή εισοδήματος στις αγροτικές περιοχές, συνεισφέροντας καθοριστικά στη ζωτικότητα τους και διασφαλίζοντας παράλληλα την οικονομική και κοινωνική συνοχή της χώρας. Η βασική και αναδιανεμητική ενίσχυση απορροφούν το 38,3% της κοινοτικής συνδρομής του Στρατηγικού Σχεδίου και το 52,4% του Πυλώνα 1.
2. Η **ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας** του αγρο-διατροφικού τομέα επιτυγχάνεται μέσω συνδυασμού παρεμβάσεων και των δύο Πυλώνων (1 & 2).
 - Μέσω του Πυλώνα 1 ενεργοποιούνται οι παρεμβάσεις των συνδεδεμένων ενισχύσεων (VCS), που παρέχονται με στόχο α) την ενίσχυση των γεωργικών εισοδημάτων για συγκεκριμένους τομείς, που κρίνονται σημαντικοί για το ελληνικό αγρο-διατροφικό σύστημα β) τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, γ) την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας και σταθερής παραγωγής πρώτης ύλης

για τις βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, συμβάλλοντας ταυτόχρονα και στην ενίσχυση της διατροφικής και επισιτιστικής ασφάλειας. Οι συνδεδεμένες ενισχύσεις απορροφούν το 9% των πόρων του Στρατηγικού Σχεδίου και το 14% περίπου των άμεσων ενισχύσεων. Ειδική (συνδεδεμένη) ενίσχυση παρέχεται στο βαμβάκι που ανέρχεται 919 εκατομμύρια Ευρώ η που αντιστοιχεί στο 7% της κοινοτικής συνδρομής του Στρατηγικού Σχεδίου.

- Πολύ σημαντικές είναι και οι παρεμβάσεις του Πυλώνα 2 μέσω της παροχής χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την υλοποίηση επενδύσεων, αφενός σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, αφετέρου σε επιχειρήσεις πρώτης μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν που εντάσσεται στο παράρτημα Ι της Συνθήκης της Ε.Ε. Στόχευση των επενδύσεων είναι η αύξηση της παραγωγικότητας και της οικονομικής αποδοτικότητας των εκμεταλλεύσεων/επιχειρήσεων, η στροφή στην παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας τόσο για την κάλυψη των αναγκών της χώρας σε νωπά και μεταποιημένα διατροφικά προϊόντα αλλά και για την αύξηση των δυνατοτήτων διείσδυσης στις διεθνείς αγορές. Συμπληρωματικά με τις ιδιωτικές επενδύσεις λειτουργούν και οι δημόσιες επενδύσεις (αν και η κύρια στόχευση τους είναι περιβαλλοντική) σχετικά με την κατασκευή νέων/αναβάθμιση υφισταμένων αρδευτικών υποδομών. Οι αμιγώς σχετιζόμενες με την ανταγωνιστικότητα (χρηματοδότηση ιδιωτικών επενδυτικών σχεδίων) παρεμβάσεις του Πυλώνα 2 απορροφούν το 14,7 % των πόρων του. Στο ανωτέρω ποσό θα πρέπει να συνυπολογισθούν και οι πόροι που διατίθενται για τις πράσινες επενδύσεις και ψηφιακές επενδύσεις καθώς και τις επενδύσεις για την προστασία από τις φυσικές καταστροφές. Συνολικά οι επενδύσεις (δημόσιες και ιδιωτικές) αποτελούν το 26% των πόρων του Πυλώνα 2.

3. Ο ειδικός στόχος της **βελτίωσης της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα αξίας** επιτυγχάνεται μέσω της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής τους θέσης, η οποία απορρέει από τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας, τη μείωση του κόστους και την ποιοτική αναβάθμιση της παραγωγής, καθώς επίσης από την πιστοποίηση, σήμανση, τυποποίηση και καθετοποίηση αυτής. Με δεδομένο τον μικρό κλήρο της ελληνικής γεωργίας η συμμετοχή σε συλλογικά σχήματα αποτελεί μονόδρομο για την αντιμετώπιση των νέων συνθηκών που διαμορφώνονται στην παγκόσμια αγορά γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. Μέσω του Πυλώνα 2 παρέχονται ενισχύσεις για τη δημιουργία νέων συλλογικών σχημάτων (ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών), έτσι ώστε από κοινού οι γεωργοί να αντιμετωπίσουν τις νέες προκλήσεις των αγορών και να ενισχύσουν τη θέση τους στην αλυσίδα αξίας της αγροδιατροφής, δίνοντας λύση στα διαθρωτικά προβλήματα του αυξημένου κόστους παραγωγής, του μικρού όγκου παραγωγής, της δυσκολίας πρόσβασης σε σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό, την αδυναμία τυποποίησης της παραγωγής καθώς και της αναζήτησης νέων αγορών. Συμπληρωματικά, στην επίτευξη του στόχου λειτουργούν και τα επιχειρησιακά προγράμματα του Πυλώνα 1 στους τομείς των οπωροκηπευτικών, του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς, του μελιού και του οίνου, τα οποία απευθύνονται σε ήδη λειτουργούσες οργανώσεις παραγωγών/ενώσεις οργανώσεων παραγωγών. Τα Επιχειρησιακά / Τομεακά Προγράμματα και οι λοιπές, σχετιζόμενες με τον στόχο της βελτίωσης της θέσης των γεωργών στην αλυσίδα αξίας, παρεμβάσεις απορροφούν το 2,8% των πόρων (Κ.Σ) του Στρατηγικού Σχεδίου.

4. Οι περιβαλλοντικοί και κλιματικοί στόχοι του Στρατηγικού Σχεδίου είναι:

- ✓ η συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή,
- ✓ η ορθολογική και αποτελεσματική διαχείριση των φυσικών πόρων όπως το νερό, ο αέρας και το έδαφος, και
- ✓ η προστασία της βιοποικιλότητας.

Η επίτευξη των τριών αυτών ειδικών στόχων αποτυπώνεται στην πράσινη αρχιτεκτονική του Στρατηγικού Σχεδίου που συντίθεται από τα κάτωθι δομικά στοιχεία:

4.1. Η Πράσινη Αρχιτεκτονική

Σύμφωνα με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, το Στρατηγικό Σχέδιο (ΣΣ) της ΚΑΠ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην επίτευξη της αυξημένης φιλοδοξίας για το κλίμα και το περιβάλλον. Η περιβαλλοντική και κλιματική φιλοδοξία στο πλαίσιο του ΣΣ θα επιτευχθεί μέσω της νέας «Πράσινης Αρχιτεκτονικής» της ΚΑΠ. Τα τρία βασικά στοιχεία στην Πράσινη Αρχιτεκτονική είναι i) η Ενισχυμένη Αιρεσιμότητα, ii) τα Οικολογικά Σχήματα του Πυλώνα 1 και iii) οι παρεμβάσεις που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον του Πυλώνα 2.

4.1.1. Ενισχυμένη Αιρεσιμότητα

Η ενισχυμένη αιρεσιμότητα καθορίζει την γραμμή βάσης για τους αγρότες που λαμβάνουν ενισχύσεις από την ΚΑΠ. Αποτελούμενη από κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (SMR) και πρότυπα για τη διατήρηση της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (GAEC), η Ελλάδα θα εφαρμόσει μέσω του ΣΣ ένα σύστημα ενισχυμένης αιρεσιμότητας βελτιώνοντας τις ήδη υπάρχουσες πρακτικές Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΓΠΚ), με παράλληλη ενσωμάτωση ορισμένων υφιστάμενων απαιτήσεων του «Πρασινίσματος» της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου στην ενισχυμένη αιρεσιμότητα.

4.1.2. Οικολογικά Σχήματα

Σε συνέχεια της ενισχυμένης αιρεσιμότητας, νέα εθελοντικά, ετήσια γεωργο-περιβαλλοντικά προγράμματα, γνωστά ως «Οικολογικά Σχήματα», θα ενισχύσουν τα περιβαλλοντικά και κλιματικά αποτελέσματα που θα επιτευχθούν από τις ενισχύσεις της ΚΓΠ του Πυλώνα 1. Η Ελλάδα θα διαθέσει το 25% του προϋπολογισμού των άμεσων ενισχύσεων της ΚΓΠ (Πυλώνας 1), στα «Οικολογικά Σχήματα» παρέχοντας στους αγρότες μια επιλογή απλών, πρακτικών μέτρων που μπορούν να εφαρμόσουν στις εκμεταλλεύσεις τους κάθε έτος, με στόχο τη μεγιστοποίηση της συμμετοχής των αγρωτών στην επίτευξη κλιματικών και περιβαλλοντικών βελτιώσεων σε όλες τις καλλιεργούμενες εκτάσεις. Τα οικολογικά σχήματα που θα εφαρμοσθούν στις τρεις αγρονομικές περιφέρειες (αροτραίες, δενδρώδεις, βοσκότοποι) της Χώρας είναι:

- Χρήση ανθεκτικών και προσαρμοσμένων ειδών και ποικιλιών στην κλιματική αλλαγή,
- Επέκταση της εφαρμογής περιοχών οικολογικής εστίασης,

- Εφαρμογή βελτιωμένων πρακτικών φυτοκάλυψης με παράλληλη ενίσχυση της βιοποικιλότητας
- Εφαρμογές κυκλικής οικονομίας στη γεωργία
- Βελτίωση αγροδασικών οικοσυστημάτων πλούσιων σε στοιχεία του τοπίου,
- Ενίσχυση παραγωγών για την εφαρμογή μεθόδων γεωργίας ακριβείας με τη χρήση του εργαλείου/εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων,
- Περιβαλλοντική διαχείριση κτηνοτροφικών συστημάτων
- Διατήρηση και βελτίωση καλλιεργειών σε εκτάσεις με αναβαθμίδες,
- Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.
- Προστασία και διατήρηση τοπίων και γεωργικών συστημάτων Υψηλής Περιβαλλοντικής Αξίας

4.2. Παρεμβάσεις για το κλίμα και το περιβάλλον του Πυλώνα 2

Οι παρεμβάσεις του Πυλώνα 2 ομαδοποιούνται στις ακόλουθες διακριτές κατηγορίες:

(α) παροχή ενισχύσεων σε παραγωγούς για την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους και την απώλεια εισοδήματος, που δημιουργούν οι αυξημένες δεσμεύσεις/γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζουν, με στόχο το περιβάλλον και το κλίμα. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι παρεμβάσεις για:

- την προστασία άγριας ζωής εντός των προστατευόμενων περιοχών (ορνιθοπανίδα,-αγρία θηλαστικά),
- την προστασία του αγροτικού τοπίου,
- τη μείωση της χρήσης φυτοπροστατευτικών μέσω της εφαρμογής εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας,
- την προστασία των γενετικών πόρων στη γεωργία και στην κτηνοτροφία,
- τη μετάβαση σε βιολογικές πρακτικές καλλιέργειας και εκτροφής,
- τη δάσωση γεωργικών γαιών
- ενίσχυση της βιοποικιλότητας και της προσαρμογής των δασών στην κλιματική αλλαγή.

(β) η παροχή ενισχύσεων στους παραγωγούς των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών (ANCs) καθώς και των περιοχών με ειδικά μειονεκτήματα, με στόχο αφενός τη διατήρηση του γεωργικού εισοδήματος στις περιοχές αυτές, αφετέρου στη συνέχιση της άσκησης της γεωργικής δραστηριότητας που συμβάλλει στην προστασία από τη διάβρωση των εδαφών, στην προστασία της βιοποικιλότητας και στη διατήρηση του αγροτικού τοπίου και την προστασία της βιοποικιλότητας και της προσαρμογής των δασών στην κλιματική αλλαγή στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) των περιοχών του δικτύου NATURA 2000.

(γ) Δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις με στόχο το περιβάλλον και το κλίμα: Στην ενότητα αυτή εντάσσονται:

- Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις για:

- την εξοικονόμηση νερού,
 - την εξοικονόμηση ενέργειας,
 - την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ,
 - την απόκτηση εξοπλισμού προστασίας από φυσικές καταστροφές και ακραία καιρικά φαινόμενα.
- Δημόσιες επενδύσεις για την ορθολογική διαχείριση των υδάτων (κατασκευή ταμιευτήρων για την συγκράτηση των υδάτων, εκσυγχρονισμός αρδευτικών δικτύων για τη μείωση των απωλειών) καθώς και οι επενδύσεις για την πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση έναντι βιοτικών και αβιοτικών ζημιογόνων αιτίων, συμπεριλαμβανομένων των δασικών πυρκαγιών.
- Επενδύσεις για την προστασία των άγριων θηλαστικών, των οικοτοπών του τριγωνιού και την προστασία του εδάφους.

Οι ενισχύσεις σε παραγωγούς για την ανάληψη γεωργο-περιβαλλοντικών δεσμεύσεων του Πυλώνα 2 και των οικολογικών σχημάτων του Πυλώνα 1 απορροφούν το 19% της κοινοτικής συνδρομής του Στρατηγικού Σχεδίου. Συμπληρωματικά στην εξυπηρέτηση των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων του Στρατηγικού Σχεδίου στοχεύει η διατήρηση της άσκησης της γεωργικής δραστηριότητας στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, που λειτουργεί ευεργετικά για την προστασία της βιοποικιλότητας και την αντιμετώπιση της διάβρωσης του εδάφους και οι σχετικές επενδύσεις. Εάν συνυπολογισθεί ο προϋπολογισμός των δύο συγκεκριμένων παρεμβάσεων για την εξυπηρέτηση των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων του ΣΣ διατίθεται το 26,6 % των πόρων του Στρατηγικού Σχεδίου.

5. Ο στόχος της **δημογραφικής ανανέωσης** των απασχολούμενων στη γεωργία εξυπηρετείται από (α) τον Πυλώνα 1, στο πλαίσιο των άμεσων ενισχύσεων με την παροχή «Συμπληρωματικής Εισοδηματικής Ενίσχυσης για Νέους Γεωργούς» (CIS-YF), (β) με την παροχή ενίσχυσης για την πρώτη εγκατάσταση νέων γεωργών μέσω του Πυλώνα 2. Η ενίσχυση των νέων γεωργών θα κάνει πιο ελκυστικό τον αγροτικό τομέα σε νέους, γεγονός πολύ σημαντικό λόγω της δυσμενούς δημογραφικής σύνθεσης των απασχολούμενων στη «Γεωργία» καθώς και του υψηλού ποσοστού ανεργίας των νέων στη χώρα συνολικά. Η σημαντικότητα του στόχου για τη βιωσιμότητα της ελληνικής γεωργίας αλλά και των αγροτικών περιοχών αποτυπώνεται στη χρηματοδοτική βαρύτητα των δύο παρεμβάσεων, που απορροφούν το 5,5% των πόρων του Στρατηγικού Σχεδίου που υπερβαίνει την ελάχιστη δέσμευση του 3% που προβλέπει το κανονιστικό πλαίσιο της Ε.Ε, αναδεικνύοντας τη βαρύτητα που αποδίδει η χώρα στη δημογραφική αναζωογόνηση των απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα αλλά και ευρύτερα της υπαίθρου.
6. Ο ειδικός Στόχος του Στρατηγικού Σχεδίου σχετικά με την **προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης, της ισότητας των φύλων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των γυναικών στη γεωργία, της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές** επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της εφαρμογής των τοπικών στρατηγικών (**LEADER**).

Το LEADER προωθεί την αειφόρο ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, αντιμετωπίζοντας τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί μια καινοτόμο προσέγγιση στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ μέσω της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης. Η φιλοσοφία σχεδιασμού και εφαρμογής του διατηρείται μέσω της υποστήριξης ανάπτυξης των τοπικών επιχειρήσεων αλλά και μέσω της ενίσχυσης δημόσιων υποδομών και επενδύσεων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Επιπρόσθετα και δεδομένης της διαφοροποίησης των αναγκών των αγροτικών περιοχών αλλά και των απρόβλεπτων φαινομένων, όπως η πανδημία COVID-19, οι πυρκαγιές και οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, που έχουν δημιουργήσει αρνητικές επιπτώσεις στις περιοχές αυτές, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη συνεργατικών δράσεων και πρωτοβουλιών με κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση, καθώς επίσης και πολιτικών «Έξυπνων Χωριών» για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση χρόνιων προβλημάτων μικρών υπο-περιοχών των περιοχών LEADER. Για την παρέμβαση LEADER αλλά και την βελτίωση βασικών υποδομών όπως η αγροτική οδοποιία θα διατεθεί το 7,1% των πόρων του Πυλώνα 2 (2% των πόρων του Στρατηγικού Σχεδίου).

7. Ο στόχος της **παραγωγής υγιεινών και υψηλής διατροφικής αξίας προϊόντων** εξυπηρετείται (α) μέσω της σημαντικής αύξησης των γεωργικών εκτάσεων που εφαρμόζεται η βιολογική παραγωγή, οι αγρο-περιβαλλοντικές παρεμβάσεις του Πυλώνα 2 και τα οικολογικά σχήματα του Πυλώνα 1, που στοχεύουν στον περιορισμό της λίπανσης και των φυτοφαρμάκων, (β) και με την εφαρμογή παρεμβάσεων που αποζημιώνουν τους κτηνοτρόφους για την εφαρμογή πρακτικών που υπερβαίνουν τις κανονιστικές υποχρεώσεις για την ευζωία και την ορθολογική χρήση/περιορισμό των αντιβιοτικών, την παροχή ενισχύσεων για επενδύσεις με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων, τον περιορισμό της χρήσης κλουβιών στις μονάδες εκτροφής και την αναβάθμιση της βιο-ασφάλειας. Για την εξυπηρέτηση του στόχου διατίθεται το 11,3% των πόρων του Πυλώνα 2.

8. Αναβάθμιση δεξιοτήτων, AKIS και Ψηφιοποίηση του Αγροτικού Τομέα (Εγκάρσιος Στόχος)

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα επιχειρείται η συγκρότηση ενός ολοκληρωμένου Συστήματος Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας (AKIS). Συγκεκριμένα, οι Γεωργικές Συμβουλευτικές Υπηρεσίες, τα Ευρωπαϊκά και Εθνικά Δίκτυα της ΚΑΠ και η Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας από κοινού θα συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη προσέγγιση/στρατηγική για τον εκσυγχρονισμό, την προώθηση της καινοτομίας και τη διάδοση της γνώσης στον αγροδιατροφικό τομέα. Με αυτό τον τρόπο εγκαθιδρύεται ένας μηχανισμός υπηρεσιών υποστήριξης και καινοτομίας, που αφορά στην ενημέρωση και διάδοση γνώσεων και καινοτομιών στον πρωτογενή τομέα, στη συμβουλευτική υποστήριξη των γεωργών-δασεργατών, στη δικτύωση και στη συν-δημιουργία καινοτομίας και τέλος στην οικοδόμηση ικανοτήτων. Μέσω του AKIS διασφαλίζεται η αμφίδρομη επικοινωνία έτσι ώστε τα ερευνητικά αποτελέσματα, προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες και ιδιαίτερες ανάγκες, να διαχέονται άμεσα στους ενδιαφερόμενους/χρήστες του αγροτικού χώρου.

Μέσω των παρεμβάσεων του Πυλώνα 2 για την παροχή γεωργικών συμβουλών, την παροχή προγραμμάτων ενημέρωσης, κατάρτισης και την χρηματοδότηση των συμπράξεων μεταξύ γεωργών και ερευνητικής κοινότητας, στο πλαίσιο της Συνεργασίας μέσω Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) και την προώθηση των δικτύσεων μέσω του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου, που καθιστούν λειτουργικό το AKIS, διατίθεται το 7% των πόρων του Πυλώνα 2.

Μέσα από παρεμβάσεις στον τομέα της **ψηφιοποίησης**, η στρατηγική προσέγγιση θέτει τις βάσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της γεωργίας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών εκμεταλλεύσεων. Οι επενδύσεις στη γεωργία ακριβείας θα βελτιώσουν το περιβαλλοντικό προφίλ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ενώ θα μετριάσουν τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα αλλά και την αποδοτικότερη χρήση των γεωργικών εισροών.

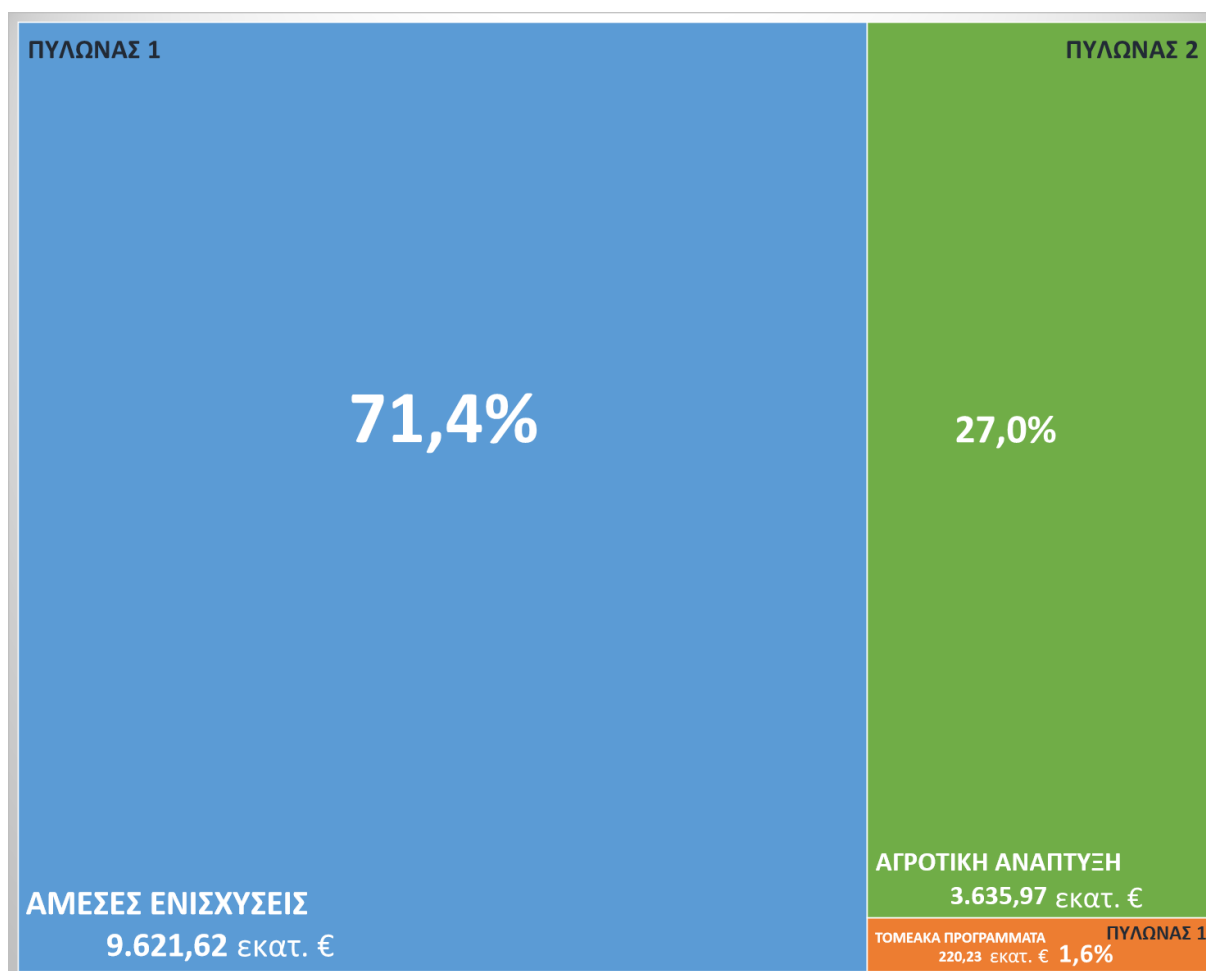
Η παροχή κατάλληλων προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις ΤΠΕ αποτελεί βασικό στοιχείο για την προώθηση της καινοτομίας και για τη βελτίωση της παραγωγικότητας στον αγροτικό τομέα. Η εκπαίδευση και κατάρτιση σε σύγχρονες τεχνολογίες δεν θα περιοριστεί μόνο στους γεωργούς αλλά θα επεκταθεί και στους Συμβούλους μέσα από το σύστημα AKIS. Συμπληρωματικά, σε ό,τι αφορά θέματα καινοτομίας, πιστοποιημένοι σύμβουλοι μπορούν να απασχοληθούν ως Διαμεσολαβητές Καινοτομίας στην υλοποίηση των Επιχειρησιακών Ομάδων, δηλαδή να παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης καινοτομίας, να συμμετέχουν και να έχουν πρόσβαση ή και να μοιράζονται τη γνώση που παράγουν.

Συμπληρωματικά στα ανωτέρω με στόχο την μείωση της γραφειοκρατίας, την απλούστευση των διαδικασιών, την καλύτερη πληροφόρηση των παραγωγών προωθείται η αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και των εποπτευομένων οργανισμών, καθώς και η ενοποίηση των επιμέρους βάσεων δεδομένων και μητρώων

2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΚΑΠ 2023 -2027

Η χρηματοδοτική κατανομή (Ενωσιακή Συμμετοχή) των τριών βασικών τύπων Παρεμβάσεων του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023 -2027 φαίνεται στο σχήμα που ακολουθεί. Οι άμεσες ενισχύσεις και τα τομεακά προγράμματα χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και αποτελούν τις Παρεμβάσεις του Πυλώνα 1, ενώ η αγροτική ανάπτυξη χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και αποτελεί τις Παρεμβάσεις του Πυλώνα 2.

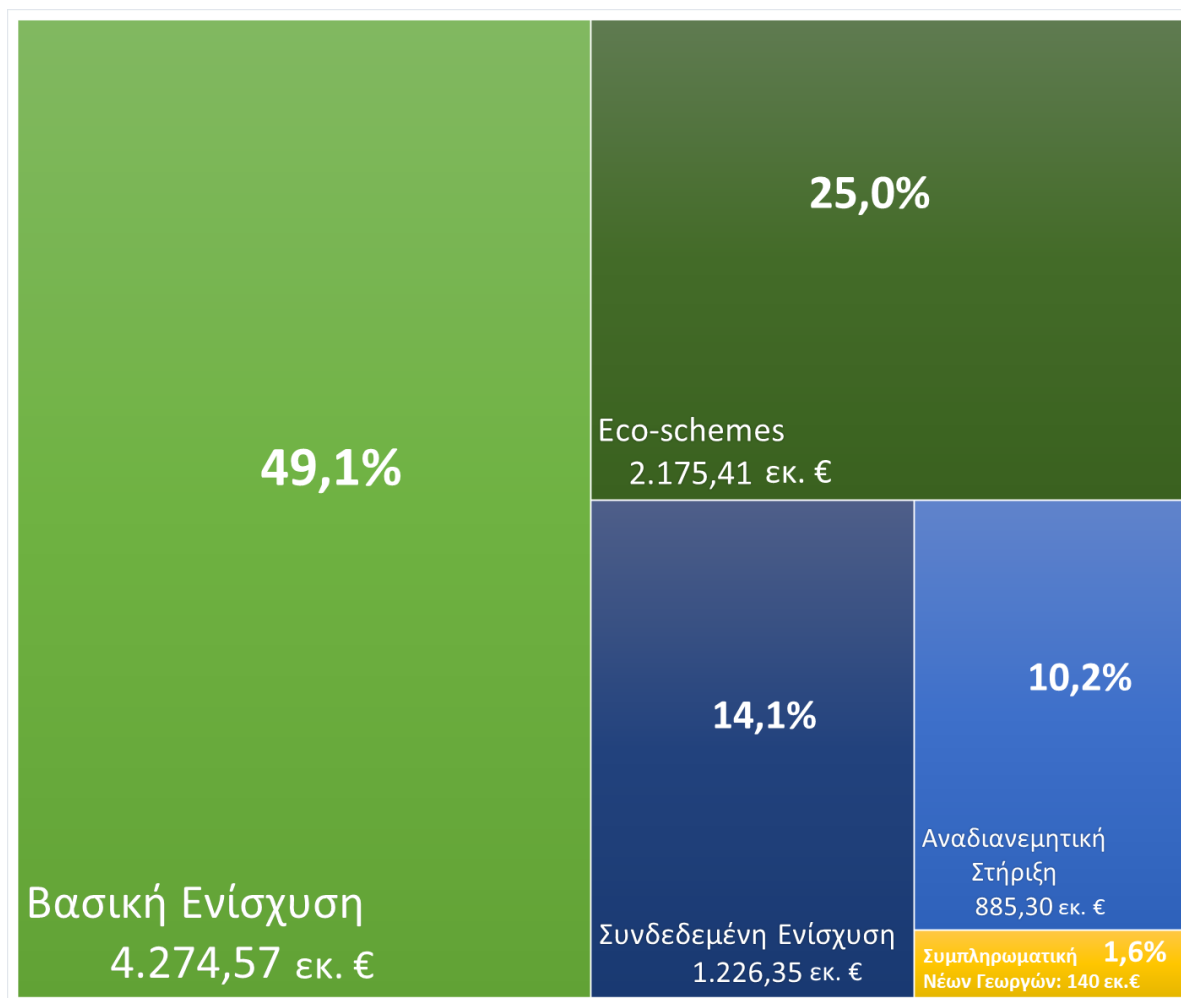
Ο συνολικός προϋπολογισμός του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023 -2027 είναι **13.477,81 εκατ.€**.

ΠΥΛΩΝΑΣ 1 – ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Η χρηματοδοτική κατανομή των διαθέσιμων κοινοτικών πόρων για τις Παρεμβάσεις των Άμεσων Ενισχύσεων του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023 -2027, μετά τη μεταφορά ποσοστού 10% των άμεσων ενισχύσεων στην αγροτική ανάπτυξη, παρουσιάζεται συνοπτικά στο ακόλουθο σχήμα.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των άμεσων ενισχύσεων εκτός της ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι είναι: **8.701,64 εκατ. €**

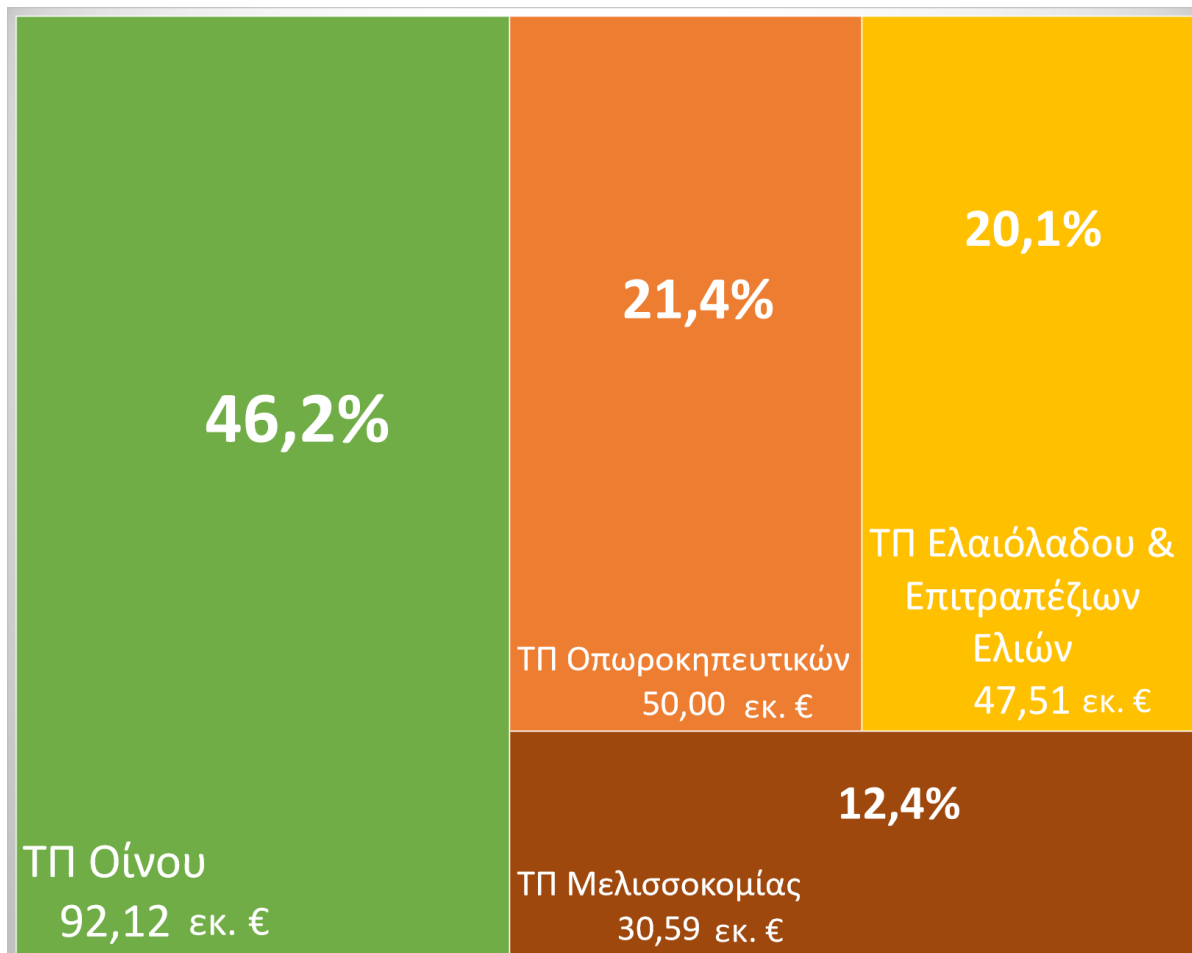

Ειδική Συνδεδεμένη Ενίσχυση στο Βαμβάκι
919,98 εκ. €

ΠΥΛΩΝΑΣ 1 – ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η χρηματοδοτική κατανομή (Κοινοτική Συμμετοχή) των τεσσάρων βασικών τύπων Παρεμβάσεων των Τομεακών Προγραμμάτων του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023 -2027.

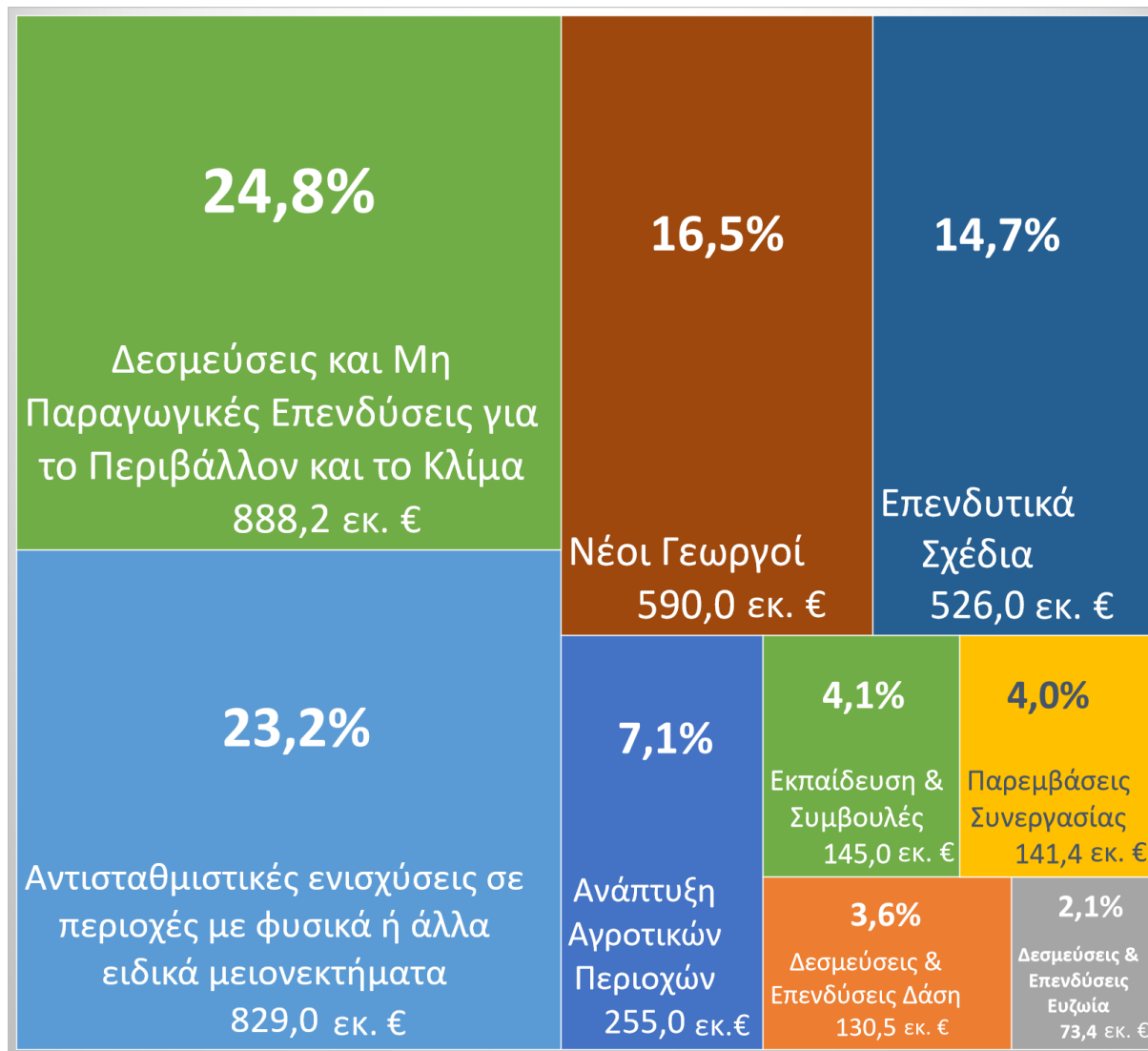
Ο συνολικός προϋπολογισμός και των τεσσάρων τομεακών προγραμμάτων είναι: **220,23 εκατ. €**

ΠΥΛΩΝΑΣ 2 – ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η χρηματοδοτική κατανομή (Κοινοτική Συμμετοχή) των βασικών τύπων Παρεμβάσεων της Αγροτικής Ανάπτυξης (όπως αποτυπώνονται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 3 του παρόντος κειμένου) του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023 -2027.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των παρεμβάσεων της αγροτικής ανάπτυξης είναι: **3.635,97 εκατ. €**, συμπεριλαμβάνοντας και τους πόρους της Τεχνικής Βοήθειας που είναι 57,5 εκατ. €.

3. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΣ ΚΑΠ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2023-2027

1. ΒΑΣΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

- Εφαρμόζεται στο επίπεδο των τριών αγρονομικών περιφερειών, δηλ. τα δικαιώματα ενίσχυσης χορηγούνται ανά αγρονομική περιφέρεια (Αρόσιμων Εκτάσεων, Μόνιμων Καλλιεργειών και Βοσκότοπων).
- Το συνολικό ποσό που θα διατεθεί για τη βασική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα, θα ανέλθει σε 4.274.574.890,00 €. Ειδικότερα, για κάθε έτος από το 2023 μέχρι το 2026, το ποσό αυτό θα ανέλθει σε 829.567.104,00 €, ενώ για το 2027 σε 956.306.474,00 € .

Αγρονομική Περιφέρεια	Ποσοστιαία (%) κατανομή της χορηγούμενης βασικής εισοδηματικής στήριξης για τη βιωσιμότητα ανά αγρονομική περιφέρεια	Διαθέσιμο ποσό βασικής εισοδηματικής στήριξης για τη βιωσιμότητα (2023-2026, €/έτος)	Δικαιώματα (Επιλέξιμες Εκτάσεις σε εκτάρια)*	Ενιαία Περιφερειακή Αξία Δικαιώματος (€ ανά εκτάριο)
Αροτραίων καλλιεργειών	45,6%	378.282.599	1.763.360	215
Μόνιμων καλλιεργειών	27,5%	228.130.954	843.413	270
Βοσκοτόπων	26,9%	223.153.551	1.269.587	176
ΣΥΝΟΛΟ	100%	829.567.104	3.876.360	214

(*) Επεξεργασία των στοιχείων του ΟΣΔΕ για το έτος 2019

- Την περίοδο 2023-2026 θα εφαρμοστεί η εσωτερική σύγκλιση, δηλ. η σύγκλιση της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης προς ενιαία τιμή μονάδας («flat rate») σε επίπεδο αγρονομικής περιφέρειας, σε τέσσερα ισόποσα βήματα, στα έτη 2023, 2024, 2025 και 2026. Αυτό σημαίνει ότι το 2026, εντός κάθε αγρονομικής περιφέρειας, η μοναδιαία αξία όλων των δικαιωμάτων ενίσχυσης θα εξισωθεί με τον περιφερειακό μέσο όρο, δηλ. με τη μέση αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης της εν λόγω αγρονομικής περιφέρειας.
- Δεν προτείνεται η εφαρμογή του μέτρου για την επιβολή ανώτατων ορίων στις άμεσες ενισχύσεις και την προοδευτική μείωση των ενισχύσεων (“Capping and degressivity of payments”, Άρθρο 17 του Κανονισμού 2021/2115).

- Δεν προτείνεται η εφαρμογή του προαιρετικού μέτρου των μικροκαλλιεργητών (Άρθρο 28), δεδομένου ότι και την προηγούμενη περίοδο το μέτρο αυτό δεν εφαρμόστηκε με ιδιαίτερη επιτυχία, καθώς είχε μειωμένη ζήτηση από τους δυνητικούς δικαιούχους.

2. ΑΝΑΔΙΑΝΕΜΗΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

- Η παρέμβαση αφορά την παροχή συμπληρωματικής στήριξης του αναδιανεμητικού εισοδήματος για την βιωσιμότητα και παρέχεται με τη μορφή ετήσιας αποσυνδεδεμένης ενίσχυσης ανά επιλέξιμο εκτάριο στους δικαιούχους γεωργούς, στο πλαίσιο της βασικής εισοδηματικής στήριξης για τη βιωσιμότητα.
- Η αναδιανομή των ενισχύσεων προβλέπεται να γίνει από τις «μεγαλύτερες σε μικρότερες ή μεσαίες γεωργικές εκμεταλλεύσεις».
- Για τον προσδιορισμό των μικρών και μεσαίων εκμεταλλεύσεων χρησιμοποιήθηκε το οικονομικό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων, το οποίο στη συνέχεια ανήχθη σε επιλέξιμη έκταση (εκτάρια). Χρησιμοποιήθηκε το οικονομικό και όχι το φυσικό μέγεθος διότι, όπως είναι γνωστό, η παραγωγικότητα της γης διαφοροποιείται σημαντικά μεταξύ των διαφόρων καλλιεργειών, επομένως η γεωργική έκταση δεν είναι ασφαλής τρόπος μέτρησης του μεγέθους των εκμεταλλεύσεων.
- Η Αναδιανεμητική ενίσχυση θα εφαρμοστεί ξεχωριστά για κάθε αγρονομική περιφέρεια. Τα ανώτερα και κατώτερα ορια εντός των οποίων οι εκμεταλλεύσεις θα δικαιούνται αναδιανεμητική ενίσχυση ανά αγρονομική περιφέρεια δίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Αγρονομική Περιφέρεια	Ελάχιστη έκταση (Εκτάρια)	Μέγιστη έκταση (Εκτάρια)
Αροτραίων καλλιεργειών	2	11
Μόνιμων καλλιεργειών	1	4
Βοσκοτόπων	1	17

- Από την επεξεργασία των δεδομένων προκύπτει ότι προκύπτει ότι το 55,6% των εκμεταλλεύσεων της χώρας και το 32,3% των συνολικών επιλέξιμων εκτάσεων της χώρας, θα ενταχθούν στην παρέμβαση της αναδιανεμητικής ενίσχυσης.
- Το διαθέσιμο ετήσιο ποσό για την αναδιανεμητική ενίσχυση για την περίοδο 2023-2026 (174.032.724€) θα κατανεμηθεί στις τρεις αγρονομικές περιφέρειες με βάση τα προαναφερθέντα ποσοστά:

Αγρονομική Περιφέρεια	Ποσοστιαία (%) κατανομή της χορηγούμενης αναδιανεμητικής στήριξης ανά αγρονομική περιφέρεια	Χορηγούμενη αναδιανεμητική στήριξη (2023-2026, €)

Αροτραίων καλλιεργειών	45,6%	79.358.922
Μόνιμων καλλιεργειών	27,5%	47.859.000
Βοσκοτόπων	26,9%	46.814.802
ΣΥΝΟΛΟ	100,0%	174.032.724

- Ο μέσος όρος της αναδιανεμητικής στήριξης ανά εκτάριο, υπολογίστηκε σε 138 € στην αγρονομική περιφέρεια των αρόσιμων καλλιεργειών, σε 116 € στην αγρονομική περιφέρεια των μόνιμων καλλιεργειών και σε 177 € στην αγρονομική περιφέρεια των βοσκοτόπων.

Αγρονομική Περιφέρεια	Χορηγούμενη αναδιανεμητική στήριξη (2023-2026, €/έτος)	Εκτάρια που θα λάβουν αναδιανεμητική στήριξη	Μ.Ο. Αναδιανεμητικής στήριξης ανά εκτάριο (€ ανά εκτάριο)	Μ.Ο. Αναδιανεμητικής Ενίσχυσης ανά εκτάριο/ Εθνικό Μ.Ο. των άμεσων ενισχύσεων ανά εκτάριο
	[1]	[2]	[1]/[2]	
Αροτραίων καλλιεργειών	79.358.922	574.407	138	31,4%
Μόνιμων καλλιεργειών	47.859.000	412.406	116	20,9%
Βοσκοτόπων	46.814.802	264.743	177	49,0%
ΣΥΝΟΛΟ	174.032.724	1.251.556	139	31,7%

Πηγή: Επεξεργασία δεδομένων του ΟΣΔΕ 2019

3. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

- Η συμπληρωματική ενίσχυση νέων γεωργών δινόταν στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο ως προσαύξηση 25% επί της βασικής ενίσχυσης που εισέπρατταν οι δικαιούχοι. Την περίοδο 2023-2027 θα δίνεται ως ένα συγκεκριμένο ποσό ανά εκτάριο επιλέξιμης έκτασης.
- Την περίοδο 2018-2019 οι νέοι γεωργοί εισέπραξαν κατά μέσο όρο 30.868.956 € / 594.639 εκτάρια = 51,91 € ανά εκτάριο.
- Για την περίοδο 2023-2027 η προτεινόμενη πρόσθετη ενίσχυση των νέων διαμορφώνεται σε **70 € ανά εκτάριο** και το συνολικό ποσό σε 27,631,193 € το έτος.

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ, ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Περιγραφή Παρεμβάσεων/ Δράσεων (Eco-scheme)	Περιφέρεια / Καλλιέργεια Στόχοι	Έκταση (Ha)	Κατανομή € / Τιμή μονάδας €/ha
1. Χρήση ανθεκτικών και προσαρμοσμένων ειδών και ποικιλιών	Αρόσιμες	96.182	42.333.327
<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση παραγωγών για την καλλιέργεια ποικιλιών χειμερινών σιτηρών και ψυχανθών μικρού βιολογικού κύκλου. 	Αραβόσιτος, Βαμβάκι, Μηδική		109-522 €/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση παραγωγών για την καλλιέργεια τοπικών ποικιλιών ετησίων ή/και ειδών και ποικιλιών προσαρμοσμένων στις τοπικές συνθήκες ή/και άγριων συγγενών καλλιεργούμενων ειδών 	Ψυχανθή, Λαχανικά,		314-1845 €/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση παραγωγών για την εισαγωγή νέων ή/και καινοτόμων ή/και με καινοτόμο χρήση καλλιεργειών ανθεκτικών στις ξηροθερμικές συνθήκες και στις αναμενόμενες λόγω της κλιματικής αλλαγής, μεταβολές. 	Σιτηρά, Φαρμακευτικά Όλες οι αρόσιμες		606 €/ha
2. Επέκταση της εφαρμογής περιοχών οικολογικής εστίασης	Αρόσιμες	213.439	4.160.896
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για χειμερινά σιτηρά 			10 €/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για αραβόσιτο 			37 €/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για βαμβάκι 			16 €/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για χειμερινά σιτηρά (Ζώνες οικολογικής εστίασης 10%, με πρόσθετη ενίσχυση για ξενιστές επικονιαστών) 			15€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για αραβόσιτο (Ζώνες οικολογικής εστίασης 10%, με πρόσθετη ενίσχυση για ξενιστές επικονιαστών) 			42€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για βαμβάκι (Ζώνες οικολογικής εστίασης 10%, με πρόσθετη ενίσχυση για ξενιστές επικονιαστών) 			21€/ha

Περιγραφή Παρεμβάσεων/ Δράσεων (Eco-scheme)	Περιφέρεια / Καλλιέργεια Στόχοι	Έκταση (Ha)	Κατανομή € / Τιμή μονάδας €/ha
3. Εφαρμογή βελτιωμένων πρακτικών φυτοκάλυψης με παράλληλη ενίσχυση της βιοποικιλότητας	Αρόσιμες – Μόνιμες	271.192	34.886.165
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την σπορά του υπορόφου και τη δημιουργία ζωνών στα περιθώρια 			100€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την σπορά του υπορόφου και τη δημιουργία ζωνών στα περιθώρια χρησιμοποιώντας φυτά ξενιστές 			150€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για τη φύτευση ενδιάμεσων καλλιεργειών κατά την περίοδο των έντονων βροχοπτώσεων 			50€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για τη φύτευση ενδιάμεσων καλλιεργειών κατά την περίοδο των έντονων βροχοπτώσεων χρησιμοποιώντας φυτά ξενιστές 			100€/ha
4. Εφαρμογές κυκλικής οικονομίας στη γεωργία	Αρόσιμες - Μόνιμες	121.820	18.407.792
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την εφαρμογή πρακτικών κυκλικής οικονομίας στις αρόσιμες καλλιέργειες 			110€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την εφαρμογή πρακτικών κυκλικής οικονομίας στις κηπευτικές καλλιέργειες 			200€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την εφαρμογή πρακτικών κυκλικής οικονομίας στις δενδρώδεις καλλιέργειες 			112€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την εφαρμογή πρακτικών κυκλικής οικονομίας στο ακτινίδιο και την αμπελοργία 			140€/ha
5. Βελτίωση αγροδασικών οικοσυστημάτων πλούσιων σε στοιχεία του τοπίου	Αρόσιμες – Βοσκοτόπια	129.402	12.940.186 / 100€/ha

Περιγραφή Παρεμβάσεων/ Δράσεων (Eco-scheme)	Περιφέρεια / Καλλιέργεια Στόχοι	Έκταση (Ha)	Κατανομή € / Τιμή μονάδας €/ha
6. Εφαρμογή φιλικών για το περιβάλλον πρακτικών διαχείρισης με τη χρήση ψηφιακής εφαρμογής διαχείρισης εισροών και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων	Αρόσιμες - Μόνιμες	162.055	49.155.116
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την άδεια χρήσης, συμπλήρωση στοιχείων, αναλύσεις, κατάρτιση, παρακολούθηση, βελτίωση σχεδίου διαχείρισης 			30€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την εφαρμογή μηχανικής ζιζανιοκτονίας, με παράλληλη κάλυψη με mulch σε δενδρώδεις εκτάσεις (εκτός ελαιώνες - εσπεριδοειδή) 			173€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την εφαρμογή πολλαπλών καλοκαιρινών κλαδεμάτων για σπυρώνες (ελαιώνες - εσπεριδοειδή) χωρίς όψιμη φρέσκια βλάστηση 			180€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για τη χρήση ψεκαστικών ακροφυσίων μειωμένης διασποράς σε αρόσιμες & μόνιμες εκτάσεις 			30€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για τη διαχείριση των υπολειμμάτων ψεκαστικών υγρών στις αροτραίες εκτάσεις 			10€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για τη διαχείριση των υπολειμμάτων ψεκαστικών υγρών στα κηπευτικά και μόνιμες καλλιέργειες 			30€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για τη χρήση υπηρεσιών γεωργίας ακριβείας κατά τη διάρκεια των ψεκασμών σε αροσιμες και μόνιμες καλλιέργειες 			700€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για χρήση λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης σε αροτραίες καλλιέργειες 			45€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για χρήση λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης στα κηπευτικά και μόνιμες καλλιέργειες 			60€/ha

Περιγραφή Παρεμβάσεων/ Δράσεων (Eco-scheme)	Περιφέρεια / Καλλιέργεια Στόχοι	Έκταση (Ha)	Κατανομή € / Τιμή μονάδας €/ha
• Ετήσια ενίσχυση για χρήση λιπασμάτων με παρεμποδιστές σε αροτραίες καλλιέργειες			45€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για χρήση λιπασμάτων με παρεμποδιστές στα κηπευτικά και μόνιμες καλλιέργειες			60€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για ροδακινιά, νεκταρινιά και βερικοκιά (εφαρμογή confusio)			402€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για χρήση προϊόντων με βιοδιεγέρτες σε αροτραίες καλλιέργειες			30€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για χρήση προϊόντων με βιοδιεγέρτες στα κηπευτικά και μόνιμες καλλιέργειες			60€/ha
• Ετήσια ενίσχυση με εφαρμογή εθελοντικών οδηγιών ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας στους ελαιώνες			600€/ha
• Ετήσια ενίσχυση με εφαρμογή εθελοντικών οδηγιών ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας στα εσπεριδοειδή			175€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για δαμασκηνιά (εφαρμογή confusio)			585€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για μηλιά, αχλαδιά και κυδωνιά (εφαρμογή confusio)			948€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για οινοποιήσιμο σταφύλι (εφαρμογή confusio)			366€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για επιτραπέζιο σταφύλι στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η σταφίδα (εφαρμογή confusio)			633€/ha
• Ετήσια ενίσχυση στην καλλιέργεια μηλιάς, ροδακινιάς και κερασιάς (ωφέλιμα αρπακτικά εντόμα)			358€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την καλλιέργεια αχλαδιάς (ωφέλιμα αρπακτικά εντόμα)			200€/ha

Περιγραφή Παρεμβάσεων/ Δράσεων (Eco-scheme)	Περιφέρεια / Καλλιέργεια Στόχοι	Έκταση (Ha)	Κατανομή € / Τιμή μονάδας €/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση στις καλλιέργειες ροδακινιάς, μηλιάς, δαμασκηνιάς (χρήση εντομοπαθογόνων νηματωδών) 			300€/ha
7. Περιβαλλοντική διαχείριση κτηνοτροφικών συστημάτων	Βοσκότοποι	401.151	21.069.868
<ul style="list-style-type: none"> Πρόσθετες δαπάνες για τη δημιουργία τεχνητού λειμώνα σε υποβαθμισμένους βοσκοτόπους περιφ-χωρική διαφοροποίηση 			304€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Δαπάνες μετακίνησης από υποβαθμισμένους βοσκοτόπους περιφερειακή-χωρική διαφοροποίηση για αιγοπρόβατα 			65€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Δαπάνες μετακίνησης από υποβαθμισμένους βοσκοτόπους, περιφερειακή χωρική διαφοροποίηση για βοοειδή 			55€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Κατάρτιση σχεδίου διαχείρισης βοσκοτόπου σε υποβαθμισμένους βοσκοτόπους 			10€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Κατάρτιση και εφαρμογή βελτιωμένου σιτηρεσίου σε μέσης - καλής κατάστασης βοσκοτόπους 			30€/ha
8. Διατήρηση και βελτίωση καλλιεργειών σε εκτάσεις με αναβαθμιδές	Αρόσιμες - Μόνιμες	45.000	11.250.000 / 200€/ha
9. Διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας	Όλη η χώρα	545.629	235.016.873
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στην Ελιά 			505€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στην Συκιά 			1.015€/ha
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στις Μικρόκαρπες / Δάσους 			940€/ha

Περιγραφή Παρεμβάσεων/ Δράσεων (Eco-scheme)	Περιφέρεια / Καλλιέργεια Στόχοι	Έκταση (Ha)	Κατανομή € / Τιμή μονάδας €/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στο Αβοκάντο			1.050€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Ακρόδρυα			616€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Φραγκόσυκα			1.266€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στον βρώσιμο Αραβόσιτος			544€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στον κτηνοτροφικό Αραβόσιτο			644€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στην Μηδική, Τριφύλλι			574€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Χειμερινά σιτηρά			120€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στο Βαμβάκι			516€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στην Σταφίδα			636€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στο Καπνό			660€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στο Ρύζι			446€/ha

Περιγραφή Παρεμβάσεων/ Δράσεων (Eco-scheme)	Περιφέρεια / Καλλιέργεια Στόχοι	Έκταση (Ha)	Κατανομή € / Τιμή μονάδας €/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στις Λοιπές αροτραίες (ΛΙΝΑΡΙ, Ελαιοκραμβη, Ηλιάνθος, Κινόα, Καμελία, Χία)			493€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Αρωματικά Φυτά			1.295€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Όσπρια			491€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Κτηνοτροφικά ψυχανθή			491€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Φυλλώδη Λαχανικά-Σταυρανθή /Βολβώδη/Καρότο/Πατάτα/Κολοκυνθοειδή			635€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στην Τομάτα/Μελιτζάνα/Πιπεριά			1.140€/ha
• Ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής κτηνοτροφίας στα Αιγοπρόβατα			247€/ha
• Ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής κτηνοτροφίας στα Βοοειδή Κρεατοπαραγωγικής – Μικτής κατεύθυνσης			280€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Μηλοειδή			532€/ha
• Ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής κτηνοτροφίας στα Βοοειδή Γαλακτοπαραγωγής			347€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Πυρηνόκαρπα			941€/ha

Περιγραφή Παρεμβάσεων/ Δράσεων (Eco-scheme)	Περιφέρεια / Καλλιέργεια Στόχοι	Έκταση (Ha)	Κατανομή € / Τιμή μονάδας €/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Επιτραπέζια σταφύλια			1.440€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα Εσπεριδοειδή			334€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στα οινοποιήσιμα Σταφύλια			657€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στην Ροδιά			1.120€/ha
• Ετήσια ενίσχυση για την διατήρηση μεθόδων βιολογικής γεωργίας στο Ακτινίδιο			870€/ha
10. Προστασία και διατήρηση τοπίων και γεωργικών συστημάτων υψηλής περιβαλλοντικής σημασίας	Αρόσιμες - Μόνιμες	30.284	3.153.377
• Προστασία εκτατικών ελαιώνων και αμπελώνων των Ιονίων			100€/ha
• Προστασία μνημειακών ελαιώνων των Ιονίων			150€/ha
ΣΥΝΟΛΟ		2.042.044	426.444.327

5. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Α/Α	ΜΕΤΡΟ	ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΥΠ/ΜΟΣ (€)	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (ha/ζώα/κουτιά)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (€/εκτάριο, €/ζώο)	Ελάχιστη τιμή Μονάδας	Μέγιστη Τιμή Μονάδας
1	ΣΚΛΗΡΟΣ ΣΙΤΟΣ	16,000,000	160,000	100	85	115
2	ΜΑΛΑΚΟΣ ΣΙΤΟΣ	5,824,000	58,240	100	85	115
3	ΚΡΙΘΑΡΙ	8,320,000	83,200	100	85	115
4	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ (ΝΕΑ)	42,350,000	77,000	550	468	633
5	ΡΥΖΙ	7,938,000	26,460	300	255	345
6	ΣΠΟΡΟΙ ΣΠΟΡΑΣ	4,465,000	9,500	470	400	541
7	ΠΡΩΤ. ΚΤΗΝ. ΨΥΧΑΝΘΗ	14,396,928	74,984	192	163	221
8	ΠΡΩΤ. ΣΑΝΟΔΟΤΙΚΑ ΨΥΧΑΝΘΗ	16,179,605	194,935	83	71	95
9	ΒΙΟΜΗΧ. ΤΟΜΑΤΑ	2,233,856	4,363	512	435	589
10	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΧΥΜΟΠΟΙΗΣΗΣ	3,573,460	8,780	407	346	468
11	ΟΣΠΡΙΑ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠ. ΚΑΤΑΝ.	8,369,025	29,365	285	242	328
12	ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΔΑ	3,518,628	10,111	348	296	400
13	ΜΗΛΑ	542,800	1,150	472	401	543
	ΣΥΝΟΛΟ ΦΥΤΙΚΩΝ ΚΛΑΔΩΝ	133,711,302	738,088			
14	ΑΙΓΟΠΡΟΒΕΙΟ	64,862,472	5,405,206	12	10	14
15	ΒΟΕΙΟ ΚΡΕΑΣ-ΜΕΤΡΟ Α (θηλάζουσες)	22,680,000	210,000	108	92	124
16	ΒΟΕΙΟ ΚΡΕΑΣ-ΜΕΤΡΟ Β (σφαγή 11-12 μηνών)	1,770,600	8,853	200	170	230
17	ΒΟΕΙΟ ΚΡΕΑΣ-ΜΕΤΡΟ Γ (σφαγή 12-24 μηνών)	21,925,000	87,700	250	213	288
18	ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑ	321,195	1,311	245		
	ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΙΚΩΝ ΚΛΑΔΩΝ	111,559,267	5,713,070			
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	245,270,569				

Αλλαγές στις Συνδεδεμένες σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο.

- Δικαιούχοι της συνδεδεμένης ενίσχυσης αραβοσίτου είναι οι ενεργοί γεωργοί οι οποίοι καλλιεργούν αραβόσιτο σε επιλέξιμες εκτάσεις. Οι επιλέξιμες αυτές εκτάσεις πρέπει να βρίσκονται σε περιοχές με υδατικά συστήματα των οποίων τα ύδατα είναι σε καλή κατάσταση από ποσοτικής και ποιοτικής πλευράς.
- Η συνδεδεμένη ενίσχυση για την βιομηχανική τομάτα θα χορηγείται σε όσους δικαιούχους έχουν εγκαταστήσει σύστημα στάγδην άρδευσης.
- Η συνδεδεμένη ενίσχυση για τα πορτοκάλια χυμοποίησης θα χορηγηθεί υπό την προϋπόθεση ότι, εκτός από την συμβατότητα με την Οδηγία-πλαίσιο για τα νερά, θα τηρηθεί και η εθνική νομοθεσία σχετικά με την προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων (Στρατηγικό Σχέδιο: Explanation how the intervention is consistent with the Water Framework Directive (i.e. 2000/60/EC)).
- Δικαιούχοι της συνδεδεμένης ενίσχυσης για τα μήλα είναι οι ενεργοί γεωργοί που καλλιεργούν σε επιλέξιμες εκτάσεις των περιοχών πιστοποιημένης καλλιέργειας (δηλαδή των περιοχών στις οποίες καλλιεργούνται τα: «Μήλα Ζαγοράς Πηλίου ΠΟΠ», τα «Μήλα Ντελίσσιους Πιλαφά Τριπόλεως ΠΟΠ», το «Μήλο Καστοριάς ΠΓΕ» και το «Φιρίκι Πηλίου ΠΟΠ») και με την τηρηση των προϋποθέσεων που αναφέρονται στο ΣΣ:
- Για τις συνδεδεμένες στην ζωική παραγωγή, κριτήριο επιλεξιμότητας θα είναι η συμμετοχή των δικαιούχων σε πρόγραμμα παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης (AKIS), μετά την 1/1/2025 πλέον των επιμέρους προϋποθέσεων για αιγοπρόβατα και βοοειδή που αναφέρονται στην σχετική ενότητα του Στρατηγικού Σχεδίου

6. ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τέσσερα τομεακά προγράμματα

- Φρούτα και Λαχανικά
- Ελαιόλαδο και Επιτραπέζια ελιά
- Μέλι και
- Οίνος

Η σημαντικότερη διαφορά με την προηγούμενη περίοδο εφαρμογής των τομεακών έγκειται στην υποχρέωση της τήρησης των υποχρεώσεων για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση που διέπουν το σύνολο των παρεμβάσεων του Στρατηγικού Σχεδίου.

6.1 Τομεακό Πρόγραμμα Φρούτων και Λαχανικών

Τα χρηματοδοτικά κονδύλια (δαπάνη της Ένωσης) του τομεακού προγράμματος φρούτων & λαχανικών είναι ύψους **50 εκατ.€** για τη προγραμματική περίοδο 2023 – 2027. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Οργανώσεων Παραγωγών Οπωροκηπευτικών, δύναται να περιλαμβάνουν τις παρακάτω παρεμβάσεις:

- Επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία, έρευνα και πειραματικές και καινοτόμες μεθόδους παραγωγής

- Συμβουλευτικές υπηρεσίες
- Κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών
- Προώθηση, επικοινωνία και εμπορία
- Συστήματα ποιότητας
- Συστήματα ιχνηλασιμότητας και πιστοποίησης
- Δράση απόσυρσης από την αγορά για δωρεάν διανομή ή άλλον προορισμό

6.2 Τομεακό Πρόγραμμα Ελαιόλαδου και Επιτραπέζιας ελιάς

Τα χρηματοδοτικά κονδύλια (δαπάνη της Ένωσης) του τομεακού προγράμματος φρούτων & λαχανικών είναι ύψους **47,5 εκατ.€** για τη προγραμματική περίοδο 2023 – 2027. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα Εργασίας Οργανώσεων Ελαιουργικών Φορέων (ΟΕΦ), δύναται να περιλαμβάνουν τις παρακάτω παρεμβάσεις:

- Επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες και Τεχνική Βοήθεια
- Κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών
- Προώθηση, επικοινωνία και εμπορία
- Συστήματα ποιότητας
- Συστήματα ιχνηλασιμότητας και πιστοποίησης
- Επαναφύτευση Ελαιώνων

«Ως ΟΕΦ ορίζονται όλες οι οργανώσεις παραγωγών (Ο.Π) αναγνωρισμένες βάσει του άρθρου 152, ενώσεις οργανώσεων παραγωγών (Ε.Ο.Π.) αναγνωρισμένες βάσει του άρθρου 156 που υποβάλλουν πρόγραμμα εργασίας σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις έγκρισης της παρούσας και της υπ' αριθ. 397/18235/2017 Υπουργικής Απόφασης (Β' 601) όπως ισχύει κάθε φορά και που έχουν κατ' ελάχιστον κύκλο εργασιών αξία παραγωγής ελιάς, ελαιολάδου και λοιπών σχετιζόμενων προϊόντων κατ' ελάχιστον 800.000. Για ΟΕΦ που δραστηριοποιούνται στις Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων και σε νησιά των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας- Θράκης, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος, Αττικής ο κατ' ελάχιστον κύκλος εργασιών αξίας παραγωγής ελιάς, ελαιολάδου ορίζεται στο ποσό των 300.000 Ευρώ.»

6.3 Τομεακό Πρόγραμμα Μελιού

Παρεμβάσεις του Τομεακού Προγράμματος Μελιού

Παρεμβάσεις / Δράσεις	Προυπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη)
1. Συμβουλές, εκπαίδευση & τεχνική βοήθεια προς μελισσοκόμους και οργανώσεις μελισσοκόμων	
Δράση 1: Λειτουργία Κέντρων Μελισσοκομίας	
Δράση 2: Ηλεκτρονικό Δίκτυο Μελισσοκομίας	
Δράση 3: Εκπαίδευση – κατάρτιση μελισσοκόμων	8.362.000€
<i>Δικαιούχοι των δράσεων:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Δράση 1: Αγροτικοί - Μελισσοκομικοί Φορείς • Δράση 2: Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ) • Δράση 3: ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ 	
2. Εχθροί και Ασθένειες Μελισσών – Πρόγραμμα στοχευμένης επιτήρησης και έγκαιρης ανίχνευσης του μικρού σκαθαριού της κυψέλης (Aethina tumida)	
<i>Δικαιούχοι του Προγράμματος είναι:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Ενεργοί μελισσοκόμοι, κάτοχοι τουλάχιστον σαράντα (40) κατεχόμενων κυψελών • Πανεπιστημιακά και Ερευνητικά Ιδρύματα 	
3. Εξ ορθολογισμός της εποχιακής μετακίνησης των μελισσοσμηνών	
Δράση 1: Εξοπλισμός για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων	
Δράση 2: Οικονομική Στήριξη της νομαδικής μελισσοκομίας	
Δράση 3: Εμπλουτισμός της μελισσοκομικής χλωρίδας – βελτίωση και της βιοποικιλότητας	46.626.450€
<ul style="list-style-type: none"> • Δικαιούχοι των Δράσεων 1 και 2 είναι οι ενεργοί μελισσοκόμοι • Δικαιούχοι της Δράσης 3 είναι Αγροτικοί - Μελισσοκομικοί Φορείς 	
4. Μέτρα στήριξης για την αύξηση του αριθμού και τους εύρους των αναλύσεων μελιού και μελισσοκομικών προϊόντων από διαπιστευμένα εργαστήρια με στόχο τη διευκόλυνση των μελισσοκόμων στην εμπορία και την αναβάθμιση της αξίας των προϊόντων τους*	
Δράση 1: Αναλύσεις μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων	
Δράση 2: Στήριξη λειτουργίας εργαστηρίων ανάλυσης μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων	2.250.000€
<i>Ως δικαιούχοι ορίζονται:</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Ενεργοί Μελισσοκόμοι • Αγροτικοί μελισσοκομικοί συνεταιρισμοί • Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Ιδρύματα, Ινστιτούτα, Ιδιωτικά Εργαστήρια χημικών αναλύσεων 	

Παρεμβάσεις / Δράσεις	Προυπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη)
<p>5. Συνεργασία με ειδικευμένους φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα της μελισσοκομίας και των μελισσοκομικών προϊόντων</p> <p>Δράση 1: Έργα εφαρμοσμένης έρευνας στη μελισσοκομία</p> <p>Δράση 2: Έργο Καταγραφής, χαρτογράφησης, αξιολόγησης και διαχείρισης μελισσοκομικής χλωρίδας</p> <p>Δράση 3: Ενίσχυση του Εθνικού Φορέα Διαφύλαξη και Βελτίωση του γενετικού υλικού των Ελληνικών Φυλών Μελισσών</p> <p>Δράση 4: Έρευνα για την ανάδειξη των διατροφολογικών χαρακτηριστικών του ελληνικού μελιού</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δικαιούχοι ορίζονται εξειδικευμένα Πανεπιστημιακά - Ερευνητικά Ιδρύματα και Ινστιτούτα, ο ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΑ, καθώς και ιδιωτικοί φορείς 	<p>1.800.000€</p>
<p>6. Προώθηση, επικοινωνία και μάρκετινγκ, συμπεριλαμβανομένων δράσεων και δραστηριοτήτων παρακολούθησης της αγοράς που αποσκοπούν ιδίως στην ευαισθητοποίηση των καταναλωτών</p> <p>Δράση 1: Προώθησης του μελιού και των άλλων προϊόντων της κυψέλης και προβολή του κλάδου της μελισσοκομίας – ενίσχυση της καινοτομίας</p> <p>Δράση 2: Έρευνα αγοράς του μελιού και των λοιπών μελισσοκομικών προϊόντων - προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας</p> <p><i>Δικαιούχοι συμμετοχής στη Παρέμβαση είναι:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενεργοί μελισσοκόμοι • Νομικά πρόσωπα εποπτευόμενα από το ΥΠΑΑΤ • Αγροτικοί μελισσοκομικοί συνεταιρισμοί • Πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα, ινστιτούτα • Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία δραστηριοποιούνται και στον τομέα της παραγωγής και της εμπορίας μελισσοκομικών προϊόντων 	<p>1.150.000€</p>
<p>7. Δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των μελισσοκομικών προϊόντων</p> <p>Αφορά δράσεις για την αναγνώριση μελιού και των λοιπών μελισσοκομικών προϊόντων ως ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ</p> <p><i>Δικαιούχοι είναι</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Αγροτικοί μελισσοκομικοί συνεταιρισμοί • Πανεπιστημιακά - Ερευνητικά Ιδρύματα και Ινστιτούτα, • ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΑ • Ιδιωτικοί φορείς με αποδεδειγμένη εμπειρία 	<p>500.000€</p>

6.4 Τομεακό Πρόγραμμα Οίνου

Παρεμβάσεις του Τομεακού Προγράμματος Οίνου

Παρεμβάσεις / Δράσεις	Συνολική δαπάνη της Ένωσης
<p>1. Αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων</p> <p>Το πρόγραμμα καλύπτει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δράσεις:</p> <p>α) την ποικιλιακή μετατροπή των αμπελώνων, συμπεριλαμβανομένου και του επανεμβολιασμού.</p> <p>β) την μετεγκατάσταση των αμπελώνων.</p> <p>γ) τις βελτιώσεις των τεχνικών διαχείρισης των αμπελώνων που συνδέονται με το στόχο του προγράμματος.</p> <ul style="list-style-type: none"> Δικαιούχοι είναι αμπελοκαλλιεργητές που κατέχουν αμπελώνες ή άδειες αναφύτευσης ή μετεγκατάστασης 	33.758.000€
<p>2. Επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία στις αμπελουργικές εκμεταλλεύσεις οινοπαραγωγής</p> <p>Η Παρέμβαση των επενδύσεων των επιχειρήσεων αφορά επενδύσεις σε τεχνολογίες αιχμής, στη βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου οίνου και στο marketing των οινικών προϊόντων</p> <ul style="list-style-type: none"> Δικαιούχοι είναι οι οινοποιητικές επιχειρήσεις ή επαγγελματικές οργανώσεις, οργανώσεις οινοπαραγωγών, ενώσεις οργανώσεων οινοπαραγωγών 	25.362.000€
<p>3. Πρώιμη συγκομιδή</p> <p>Η παρέμβαση εφαρμόζεται στο σύνολο της χώρας, με στόχο την αποκατάσταση ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στην αμπελοοινοική αγορά.</p> <ul style="list-style-type: none"> Δικαιούχοι είναι Φυσικά ή Νομικά πρόσωπα, Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών 	4.500.000€
<p>4. Ενημέρωση για την υπεύθυνη κατανάλωση οίνων και το ενωσιακό καθεστώς των προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης και των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων</p> <p>Δράση 1: Ενημερωτικές εκστρατείες.</p> <p>Δράση 2: Συμμετοχή σε εκδηλώσεις ιδίως παρουσιάσεις, γευσιγνωσίες, και εκθέσεις</p>	5.500.000€

Παρεμβάσεις / Δράσεις	Συνολική δαπάνη της Ένωσης
<ul style="list-style-type: none"> <i>Δικαιούχοι είναι επαγγελματικές οργανώσεις, οι οργανώσεις οινοποαραγωγών, οι ενώσεις οργανώσεων οινοπαραγωγών και οργανισμοί δημοσίου δικαίου</i> 	
5. Προώθηση οίνων σε Τρίτες Χώρες	
<p>Δράση 1: Δημόσιες σχέσεις και προωθητικές ή διαφημιστικές δραστηριότητες στα μέσα ενημέρωσης</p>	
<p>Δράση 2: Συμμετοχή σε εκδηλώσεις, ιδίως παρουσιάσεις, γευσιγνωσίες οίνου, επιδείξεις σε σημεία πώλησης, συναντήσεις με αγοραστές, γεύματα/δείπνα με εμπειρογνώμονες, εκπαιδευτικά ταξίδια στην Ελλάδα σε περιοχές παραγωγής των προς προώθηση οίνων και συμμετοχή σε εκθέσεις.</p>	17.000.000€
<p>Δράση 3: Ενημερωτικές εκστρατείες μέσω διαφημιστικού ή προωθητικού υλικού, όπως φυλλάδια, αφίσες, δελτία τύπου, ενημερωτικό υλικό, DVD, gadget.</p>	
<p>Δράση 4: μελέτες νέων αγορών και αξιολόγησης.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Δικαιούχοι είναι επαγγελματικές οργανώσεις, οι οργανώσεις οινοποαραγωγών, οι ενώσεις οργανώσεων οινοπαραγωγών και οργανισμοί δημοσίου δικαίου</i> 	
6. Επενδύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία με στόχο την ενίσχυση της βιωσιμότητας της οινοπαραγωγής	
<p>Η παρέμβαση αφορά σε ενισχύσεις σε υλικά και άυλα περιουσιακά στοιχεία με στόχο την ενίσχυση της βιωσιμότητας της οινοπαραγωγής με:</p>	
<p>i) τη βελτίωση της χρήσης και της διαχείρισης των υδάτων, vii) τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων και τη βελτίωση της διαχείρισης αποβλήτων.</p>	6.000.000€
<p>Καθώς επίσης και την εξοικονόμηση ενέργειας και την υποκατάσταση ενέργειας μέσω ΑΠΕ.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <i>Δικαιούχοι αυτής της στήριξης είναι οι οινοποιητικές επιχειρήσεις ή επαγγελματικές οργανώσεις, οργανώσεις οινοπαραγωγών, ενώσεις οργανώσεων οινοπαραγωγών</i> 	

7. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

7.1 Δεσμεύσεις και Μη Παραγωγικές Επενδύσεις για το Περιβάλλον και το Κλίμα

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>1. Προστασία άγριας ζωής εντός των προστατευόμενων περιοχών <i>Οι δράσεις αφορούν σε πενταετείς δεσμεύσεις</i> Δράση 1: Προστασία της Άγριας Ορνιθοπανίδας Δράση 2: Προστασίας άγριας ζωής μεγάλων θηλαστικών (Αρκούδα & Τσακάλι)</p>	8.473.612 €	Δράση 1: 7.727 Ha Δράση 2: 7.107 Ha	Η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της απώλειας εισοδήματος ή του πρόσθετου κόστους, που προκύπτει από την εφαρμογή των δεσμεύσεων της κάθε δράσης
<p>2. Ενισχύσεις για την προστασία του αγροτικού τοπίου <i>Οι δράσεις αφορούν σε πενταετείς δεσμεύσεις</i> Δράση 1: Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας Δράση 2: Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας και Θηρασιάς</p>	10.551.150€	Δράση 1: 2.010 Ha Δράση 2: 914 Ha	Στο ελαιώνα της Άμφισσας ανέρχεται σε 702 €/ha/έτος, ενώ στον αμπελώνα της Θήρας/Θηρασιάς σε 765 €/ha/έτος
<p>3. Εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας με στόχο τη μείωση των φυτοφαρμάκων <i>Οι δράσεις αφορούν σε πενταετείς δεσμεύσεις</i> Δράση 1: Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες Δράση 2: «Εφαρμογή της μεθόδου παρεμπόδισης σύζευξης των εντομολογικών εχθρών των καλλιεργειών (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)» <i>Σε Εσπεριδοειδή - Ροδακινιά, Νεκταρινιά & Βερικοκιά – Δαμασκηνιά – Βαμβάκι - Επιτραπέζιο αμπέλι, σταφίδα - Οινοποιήσιμο αμπέλι - Μηλιά, Αχλαδιά, Κυδωνιά, Καρυδιά</i></p>	281.759.402€	Δράση 1: 15.553Ha Δράση 2: 118.655 Ha	Στην εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες ανέρχεται σε 210 €/ha/έτος, ενώ για την εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδοπτέρων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ), διαφοροποιείται ανάλογα με τη καλλιέργεια

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>4. Προστασία και διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών (φυτογενετικού υλικού) που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση <i>Η δράση αφορά σε πενταετείς δεσμεύσεις</i> Η Παρέμβαση αφορά στην προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση μέσω προώθησης της καλλιέργειάς τους (in situ conservation), σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 45 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2022/126 και είναι συμβατή με τις παρ. 6(α) και 7(α) του ίδιου άρθρου (διατήρηση in situ).</p>	<p>9.429.410€</p>	<p>2.145 Ha</p>	<p><i>Οι ενισχύσεις αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το διαφυγόν εισόδημα και το κόστος συναλλαγής, ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ελήφθησαν.</i></p>
<p>5. Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων <i>Η δράση αφορά σε πενταετείς δεσμεύσεις</i> Η συγκεκριμένη δράση συμβάλλει στη διατήρηση και ενίσχυση της γενετικής βιοποικιλότητας στον τομέα της ζωικής παραγωγής. Η διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας αποτελεί το πλέον σημαντικό εργαλείο για την γενετική παραλλακτικότητα που είναι βασική προϋπόθεση για την επιβίωση των ειδών, συνεισφέροντας αποφασιστικά στην αειφόρο ανάπτυξη και ισορροπία της φύσης. Η Παρέμβαση έχει ως στόχο την στήριξη των κτηνοτρόφων που εκτρέφουν απειλούμενες αυτόχθονες φυλές αγροτικών ζώων. Αφού μειονέκτημα των αυτόχθονων φυλών, που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, είναι οι χαμηλές τους αποδόσεις οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα απώλεια εισοδήματος για τους εκτροφείς τους.</p>	<p>47.247.080€</p>	<p>20.088 ΜΖΚ</p>	<p><i>Οι ενισχύσεις αποζημιώνουν τους δικαιούχους για το διαφυγόν εισόδημα, ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που ελήφθησαν.</i></p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>6. Ενισχύσεις για την ανάληψη πρόσθετων γεωργο-περιβαλλοντικών υποχρεώσεων από τους μελισσοκόμους για την προστασία των μελισσοσμηνών και την ενίσχυση της βιοποικιλότητας</p> <p><i>Η δράση αφορά σε εξαετείς δεσμεύσεις</i></p> <p>Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι παραγωγοί αφορούν στη βιολογική μελισσοκομία και είναι (6) εξαετούς διάρκειας, το πρώτο έτος αφορά τη μετατροπή και τα επόμενα (5) πέντε έτη τη διατήρηση στη βιολογική μελισσοκομία.</p>	18.858.824€	973 δικαιούχοι	Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως, ανάλογα με τη τάξη μεγέθους μελισσοσμηνών: 20 - 110 μελισσοσμήνοι: 1.650€/έτος 111 - 200 μελισσοσμήνοι: 5.115€/έτος 201 - 300 μελισσοσμήνοι: 8.580€/έτος 301 & άνω μελισσοσμήνοι: 10.230€/έτος
<p>7. Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους (νεοεισερχόμενοι στη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία)</p> <p>Ορίζονται τρία (3) έτη για την ορθή μετάβαση από τη συμβατική στη βιολογική καλλιέργεια για όλες τις καλλιέργειες και για όλες τις εκτροφές</p> <ul style="list-style-type: none"> Δράση 1: Ενίσχυση για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία Δράση 2: Ενίσχυσης για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία 	287.597.058€	Δράση 1: 107.078 Ha Δράση 2: 108.370 MZK	Οι ενισχύσεις χορηγούνται ετησίως, ανά εκτάριο γεωργικής ή MZK για να αποζημιώνουν τους δικαιούχους για και το διαφυγόν εισόδημα, ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν.
<p>8. Έργα υποδομών εγγείων βελτιώσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εκσυγχρονισμός υπαρχόντων δικτύων άρδευσης και υποστηρικτικών υποδομών, 	353.602.942 €	Ταμειυτήρες-Αρδευτικά Δίκτυα 20 ανειλημμένα & 36 νέα έργα	100%

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Ανακαίνιση και αντικατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, • Εξοπλισμός για την χρήση ανακυκλωμένων υδάτων, • Συστημάτα τηλεμετρίας και γεωργίας ακριβείας, • Έργα ταμίευσης νερού και συνοδά αρδευτικά δίκτυα, • Έργα τεχνητού εμπλουτισμού υπόγειων υδάτων και ανακαίνιση δικτύου από γεωτρήσεις, • Έργα εξοικονόμησης ενέργειας στην άρδευση 			
<p>9. Μη παραγωγικές επενδύσεις για την αειφορική διαχείριση και προστασία του Τρυγονιού</p> <p>Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις βασίζονται στο σχέδιο δράσης European Union (EU) International Single Species Action Plan for the Conservation of the European Turtle-dove Streptopelia turtur LIFE14 PRE/UK/000002 Project May 2018.</p> <p><i>Επιλέξιμες για ενίσχυση είναι οι ακόλουθες κατηγορίες πράξεων:</i></p> <p>A. Εκπόνηση Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου</p> <p>B. Βελτίωση Ενδιαιτήματος Τρυγονιού και λοιπών ειδών της άγριας πανίδας</p> <p>Γ. Επιστημονική Παρακολούθηση</p> <p>Δ. Επόπτευση – Φύλαξη</p> <p>Ε. Δράσεις προβολής του έργου - Ευαισθητοποίησης κοινού</p>	<p>4.601.409 €</p>	<p>14 έργα</p> <p><i>Που θα υλοποιηθούν από δικαιούχους που είναι δημόσιοι φορείς και εποπτευόμενοι του δημόσιου μη κερδοσκοπικοί φορείς</i></p>	<p>100%</p>
<p>10. Μη παραγωγικές επενδύσεις για την αειφορική διαχείριση και προστασία μεγάλων θηλαστικών (Αρκούδα, Λύκο, Τσακάλι και Ελάφι)</p>	<p>2.946.692 €</p>	<p><i>Εκτιμάται σε:</i></p> <p>1.734</p>	<p>100%</p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>Η παρέμβαση στοχεύει στην εξυπηρέτηση μέρους των Εθνικών Προτεραιοτήτων που έχουν ενταχθεί στο ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000 στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας («Οδηγία για τους οικοτόπους») για την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021–2027.</p> <p><i>Επιλέξιμες δαπάνες για ενίσχυση είναι οι ακόλουθες:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • η αγορά και εγκατάσταση ηλεκτροφόρου περίφραξης • η προμήθεια σκύλων φύλαξης κατά προτεραιότητα του ελληνικού ποιμενικού <p>Επιλέξιμες είναι οι γεωργικές εκτάσεις που βρίσκονται στους βιότοπους των μεγάλων θηλαστικών (Αρκούδα, Λύκος, Τσακάλι και Ελάφι)</p>		<p><i>επενδυτικά σχέδια μη παραγωγικών επενδύσεων</i></p>	
<p>11. Μη παραγωγικές επενδύσεις για την προστασία από τη διάβρωση, για τη συγκράτηση του εδαφικού νερού και θρεπτικών συστατικών, μέσω κατασκευής νέων αναβαθμίδων</p> <p>Οι αναβαθμίδες «ξερολιθιές» με αργολιθοδομές (χωρίς συνδετικό κονίαμα) αποτελούν χαρακτηριστικά στοιχεία που διαμόρφωσε η γεωργική δραστηριότητα στην πορεία των χρόνων από την κλασική αρχαιότητα ως σήμερα. Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα στην προστασία από τη διάβρωση, για τη</p>	<p>4.478.970 €</p>	<p><i>Εκτιμάται σε:</i> 299 <i>επενδυτικά σχέδια μη παραγωγικών επενδύσεων</i></p>	<p>100%</p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>συγκράτηση του εδαφικού νερού και θρεπτικών συστατικών, αποτελούν σημαντικό ενδιαίτημα της άγριας ζωής και παράλληλα αποτελούν αναπόσπαστο συστατικό στοιχείο του αγροτικού τοπίου.</p> <p><i>Δικαιούχοι της Δράσης μπορούν να κριθούν:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • κάτοχοι γεωργικών εκτάσεων σε περιοχές στις οποίες οι ξηρολιθοδομές αποτελούν τεκμηριωμένα στοιχείο του τοπίου • κάτοχοι γεωργικών εκτάσεων σε περιοχές με κλίση η οποία να δικαιολογεί την κατασκευή αναβαθμίδων, για λόγους αντιμετώπισης της διάβρωσης 	<p>27.450.899 €</p>	<p><i>Εκτιμάται σε:</i></p> <p>42 πράξεις</p> <p><i>Κατά μέσο όρο το προβλεπόμενο μοναδιαίο ποσό εκτιμάται σε:</i></p> <p>81.000 €/ πράξη & έτος</p>	<p>100%</p> <p><i>Η ενίσχυση δίνεται υπό μορφή επιχορήγησης.</i></p>
<p>12. Προστασία, διατήρηση και βελτίωση των γενετικών πόρων στη κτηνοτροφία</p> <p>Η παρέμβαση στοχεύει στη βελτίωση της παραγωγικότητας του ζωικού κεφάλαιού της χώρας αλλά και της διατήρησης των αυτόχθονων φυλών που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, λόγω της χαμηλής παραγωγικότητας και της υστέρησης των αποδόσεων τους, σε σχέση με τις ξένες φυλές.</p> <p><i>Δικαιούχοι της Παρέμβασης:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι δικαιούχοι πρέπει να είναι αναγνωρισμένοι φορείς αναπαραγωγής καθαρών φυλών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, Ενώσεις, Συνεταιρισμοί και λοιπά συλλογικά όργανα με νομική υπόσταση που ασκούν 			

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
κτηνοτροφική δραστηριότητα, οι ίδιοι ή και τα μέλη τους και η δράση εφαρμόζεται στις φυλές αγροτικών ζώων που περιγράφονται στον σχετικό πίνακα στην περιγραφή της <i>Η ενίσχυση των πράξεων θα αφορά για 5 έτη.</i>			

7.2 Δεσμεύσεις και Επενδύσεις για την Ευζωία των Παραγωγικών Ζώων

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>1. Καλή μεταχείριση (ευζωία) των παραγωγικών ζώων <i>Η δράση αφορά σε πενταετείς δεσμεύσεις</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Δράση 1. Καλή μεταχείριση των Χοίρων Δράση 2. Καλή μεταχείριση των Κρεοπαραγωγών Ορνιθίων εκτροφής ορνιθώνα Δράση 3. Καλή μεταχείριση των Αιγοπροβάτων Δράση 4. Καλή μεταχείριση των βοοειδών <p>Δεσμεύσεις στη διατροφή, στο στάβλισμα & στην υγεία των παραγωγικών ζώων</p>	51.154.559€	41.260 MZK	Η ετήσια ενίσχυση παρέχεται ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου (ΜΖΚ) και μέχρι πέντε έτη, ανάλογα με τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνει ο κάθε κτηνοτρόφος.
<p>2. Μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στην αιγοπροβατοτροφία <i>Η δράση αφορά σε πενταετείς δεσμεύσεις</i></p> <p>Η συγκεκριμένη παρέμβαση αφορά στην ενίσχυση της πρόληψης και την μείωση της χρήσης αντιβιοτικών στα αιγοπρόβατα και οι</p>	11.786.765€	17.860 MZK	Η ετήσια ενίσχυση παρέχεται ανά μονάδα ζωικού κεφαλαίου (ΜΖΚ) και μέχρι πέντε έτη, ανάλογα με τις

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
δεσμεύσεις αφορούν σε παρεμβάσεις εμβολιασμού των ζώων και χρήση παρασιτοκτόνων			δεσμεύσεις που αναλαμβάνει ο κάθε κτηνοτρόφος.
3. Επενδύσεις στη βιοασφάλεια των παραγωγικών ζώων:			
<ul style="list-style-type: none"> Εξοπλισμός παρακολούθησης συνθηκών στους χώρους σταυλισμού (υγρασία, θερμοκρασία, αμμωνία, διοξείδιο του άνθρακα) Συστήματα εξαερισμού (παράθυρα, ανεμιστήρες) Συστήματα παρακολούθησης ζώων στους χώρους σταυλισμού Συστήματα ψύξης, θέρμανσης, αερισμού (με χρήση ΑΠΕ) Αντικατάσταση/επισκευή δαπέδων & περιφράξεων Συστήματα προστασίας ζωϊκού κεφαλαίου και εγκαταστάσεων (φυσικές καταστροφές, καιρικά φαινόμενα) Επενδύσεις/εγκαταστάσεις βιοασφάλειας (περιφράξεις, ζώνες καθαρισμού, σταθμοί καθαρισμού/απολύμανσης, μονώσεις/στεγανοποιήσεις, εξοπλισμός φόρτωσης, συστήματα φωτισμού, λογισμικό διαχείρισης κ.λπ). 	5.893.382€	48 Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις Ο μέγιστος προϋπολογισμός (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή) ορίζεται στα 500.000€, ενώ ο ελάχιστος στα 30.000 €	80%
4. Επενδύσεις για τη βελτίωση της ευζωίας των παραγωγικών ζώων			
Η παρέμβαση αφορά στην παροχή ενισχύσεων προς τους παραγωγούς για τη βελτίωση των συνθηκών ευζωίας στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που θα συμβάλλουν και στη μείωση των ασθενειών και κατά συνέπεια τη μείωση της ανάγκης χορήγησης αντιβιοτικών	17.680.147€	156 Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις Ο μέγιστος προϋπολογισμός (δημόσια δαπάνη και ιδιωτική συμμετοχή) ορίζεται στα	80%

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
Δράση 1. Μετάβαση σε παραγωγικά συστήματα βελτιωμένης ευζωίας στην ωοπαραγωγό πτηνοτροφία		750.000€, ενώ ο ελάχιστος στα 50.000	
Δράση 2. Βελτίωση των συστημάτων διατροφής σε χοιροτροφικές μονάδες		€.	
Δράση 3. Λοιπές παραγωγικές επενδύσεις για την βελτίωση της ευζωίας σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις			

7.3 Δεσμεύσεις & Επενδύσεις στο Δασικό Τομέα

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>1. Μη παραγωγικές επενδύσεις για την εγκατάσταση δασοπονικών φυτειών (α΄ φάση δάσωσης για τη δημιουργία δασικών εκτάσεων σε γεωργικές γαίες)</p> <p>Η δάσωση γεωργικών γαιών συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, στην επέκταση και βελτίωση των δασικών πόρων και κατ' επέκταση στην ενίσχυση της αντιδιαβρωτικής, αντιπλημμυρικής και αντιπυρικής προστασίας, στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, στην άμβλυνση των επιπτώσεων και στην προσαρμογή στην</p>	27.450.899 €	<p>Κατά μέσο όρο το προβλεπόμενο μοναδιαίο ποσό εκτιμάται σε:</p> <p>8.000 €/επενδυτικό σχέδιο</p> <p>Εκτιμάται η εγκατάσταση</p>	<p>100%</p> <p>Η ενίσχυση δίνεται υπό μορφή επιχορήγησης.</p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>κλιματική αλλαγή καθώς και στη ρύθμιση της ποιότητας και ποσότητας νερού.</p> <p>Η Παρέμβαση αφορά στην α΄ φάση της δάσωσης για τη δημιουργία δασικών εκτάσεων σε γεωργικές γαίες και καλύπτει τη δαπάνη εγκατάστασης των δασοπονικών φυτειών.</p> <p><i>Δικαιούχοι της Παρέμβασης:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Οι δικαιούχοι της Παρέμβασης μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις αυτών, κάτοχοι ή διαχειριστές γεωργικής γης (όπως μισθωτές ή άλλα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα). 		<p><i>δασών σε συνολικές εκτάσεις</i></p> <p>6.862 Ha</p>	
<p>2. Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων (β΄ φάση δάσωσης που καλύπτει δαπάνες συντήρησης και αποζημίωση απώλειας εισοδήματος)</p> <p>Το κόστος συντήρησης δίνεται έως το δωδέκατο έτος από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης</p> <p>Η Παρέμβαση της β΄ φάση δάσωσης συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, στην επέκταση και βελτίωση των δασικών πόρων και κατ' επέκταση στην ενίσχυση της αντιδιαβρωτικής, αντιπλημμυρικής και αντιπυρικής προστασίας, την διατήρηση της βιοποικιλότητας, την άμβλυση των κλιματικών μεταβολών μέσω της αύξησης της αποθήκευσης άνθρακα, την προσαρμογή στις κλιματικές μεταβολές, στη ρύθμιση της ποιότητας και ποσότητας υδάτων την ενίσχυση της φυσικής αναγέννησης σε ορισμένες περιοχές.</p>	<p>43.269.690€</p>	<p>12.196 Ha</p>	<p>Η ενίσχυση θα ανέλθει στο 100% των επιλέξιμων δαπανών</p> <p>α) μέσο κόστος συντήρησης φυτειών 531€/ha</p> <p>β) μέσο κόστος από διαφυγόν εισόδημα 584€/ha</p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>3. Ενίσχυση της βιοποικιλότητας και της προσαρμογής των δασών στη κλιματική αλλαγή</p> <p>Η δράση αφορά σε πενταετείς δεσμεύσεις</p> <p>Η παρέμβαση στοχεύει στην ενίσχυση δασοκαλλιεργητών, διαχειριστών δασών και των ενώσεών τους για την αποζημίωσή τους, για τις πρόσθετες δαπάνες και την απώλεια εισοδήματος, που προκύπτουν λόγω της ανάληψης πρόσθετων δράσεων/δασοκομικών πρακτικών, που στοχεύουν στην προστασία της βιοποικιλότητας και στη βελτίωση της ανθεκτικότητας των δασών στην κλιματική αλλαγή</p>	<p>7.072.060€</p>	<p>4.715 Ha</p>	<p>Η οικονομική ενίσχυση αφορά απώλεια εισοδήματος που προκύπτει από τη μείωση παραγωγής ξυλείας και ρητίνης ανά εκτάριο δάσους ή δασικής έκτασης,</p>
<p>4. Ενίσχυση της βιοποικιλότητας και της προσαρμογής των δασών στην κλιματική αλλαγή στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) των περιοχών Natura 2000</p> <p>Η δράση αφορά σε πενταετείς δεσμεύσεις</p> <p>Η παρέμβαση στοχεύει στην ενίσχυση δασοκαλλιεργητών, διαχειριστών δασών και των ενώσεών τους για την αποζημίωσή τους, για τις πρόσθετες δαπάνες και την απώλεια εισοδήματος, που προκύπτουν λόγω της ανάληψης πρόσθετων δράσεων/δασοκομικών πρακτικών.</p> <p>Αφορά σε υποχρεωτικές δεσμεύσεις των δικαιούχων σε δασικές περιοχές εντός ΖΕΠ είναι συμπληρωματική με την παρέμβαση Π3-70-4.2 που αφορά σε εθελοντικές δεσμεύσεις σε δασικές περιοχές Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)ή Ειδικών Ζωνών Διατήρησης (ΕΖΔ).</p>	<p>7.072.060€</p>	<p>4.715 Ha</p>	<p><i>Η οικονομική ενίσχυση αφορά απώλεια εισοδήματος που προκύπτει από τη μείωση παραγωγής ξυλείας και ρητίνης ανά εκτάριο δάσους ή δασικής έκτασης,</i></p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>5. Πρόληψη και αποκατάσταση ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και διατήρηση δασικών γενετικών πόρων</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατασκευή και βελτίωση προστατευτικών υποδομών, υποδομών παρακολούθησης των δασών καθώς και με ειδικούς δασοκομικούς χειρισμούς που απαιτούνται κατά περίπτωση για τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης απειλών (πυρκαγιές, πλημμύρες, παθογόνοι οργανισμοί) Μη-παραγωγικές επενδύσεις για τη διατήρηση και διάδοση του δασικού γενετικού υλικού (καταγραφή, συλλογή, διατήρηση και ποιοτικός έλεγχος γενετικού υλικού) Δράσεις αποκατάστασης ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων (αναδασώσεις, αντιδιαβρωτικά/προστατευτικά έργα, αποκατάσταση δασικών υποδομών) 	<p>60.364.707 €</p>	<p><i>Έργα πρόληψης: 58</i> <i>Έργα αποκατάστασης: 22</i> <i>Δράσης διατήρησης γενετικών πόρων: 40</i></p>	<p>100%</p>
<p>6. Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση, τη διακίνηση και την εμπορία δασικών προϊόντων</p> <p>1. Επενδύσεις επεξεργασίας, κινητοποίηση και εμπορίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> μηχανήματα/εξοπλισμός κοπής, τεμαχισμού, απογύμνωσης, θρυμματισμού, αποθήκευσης, προστατευτικής επεξεργασίας, ξήρανσης ξύλου επενδύσεις ανάπτυξης και οργάνωσης της επεξεργασίας και εμπορίας δασικών προϊόντων, μέχρι το στάδιο της βιομηχανικής μεταποίησης. 	<p>10.054.167 €</p>	<p>73 <i>Επενδυτικά Σχέδια</i></p>	<p>65-80%</p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<ul style="list-style-type: none"> • επενδύσεις δημιουργίας και προώθησης καινοτόμων νέων υλικών και προϊόντων για την αντικατάσταση των αντίστοιχων προϊόντων που βασίζονται σε ορυκτά υλικά • επενδύσεις κινητοποίησης ξύλου (μηχανήματα ή άλλες επενδύσεις για βιώσιμη και αποτελεσματική χρήση των δασικών πόρων) <p>2. Επενδύσεις που αυξάνουν την οικονομική αξία των ιδιωτικών δασών:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υλικά και εξοπλισμός συγκομιδής, δασοκομικών χειρισμών (όπως αραιώσεις, καλλιεργητικές υλοτομίες, διαφοροποίηση/εισαγωγή νέων ειδών σε υποβαθμισμένες συστάδες, κ.λπ.). • Εφάπαξ εργασίες για την ανάπτυξη δευτερευουσών καρπώσεων ή/και μη ξυλωδών προϊόντων, καθώς και πρώιμο αραιώμα και κλάδεμα 			

7.4 Αντισταθμιστικές ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>1. Ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα <i>Η δράση αφορά σε πενταετείς δεσμεύσεις</i> Η ενίσχυση αποσκοπεί στην αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους ή/και του διαφυγόντος εισοδήματος, που προκαλείται από την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας στις ορεινές περιοχές, σε σύγκριση με τις 'λοιπές' περιοχές, δηλαδή αυτές που δεν είναι ορεινές, ούτε έχουν φυσικούς ή άλλους ειδικούς περιορισμούς. <i>Δράσεις:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αντισταθμιστική ενίσχυση ανά εκτάριο για τις ορεινές περιοχές 2. Αντισταθμιστική ενίσχυση ανά εκτάριο για τις περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, εκτός των ορεινών 3. Αντισταθμιστική ενίσχυση ανά εκτάριο για τις περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα 	<p>1.275.384.615€</p>	<p>Δράση 1: 1.361.198 Ha Δράση 2: 934.297 Ha Δράση 3: 1.22.900 Ha</p>	<p>Η αντισταθμιστική ενίσχυση:</p> <p>Δράση 1: 119,2 € /ha Δράση 2: 87,8 € /ha Δράση 3: 87,8 € /ha</p>

7.5 Επενδυτικά Σχέδια

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>1. Σχέδια Βελτίωσης Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων που συμβάλουν στην Ανταγωνιστικότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> Κτιριακές εγκαταστάσεις (μετεγκατάσταση, ανέγερση, επέκταση) Μηχανολογικός και λοιπός εξοπλισμός Εγκατάσταση πολυετών φυτειών Περίφραξη/διαμόρφωση αγροτεμαχίων/φυτειών Οχήματα μεταφοράς (ανθοκομικό, μελισσοκομικό) Ηλεκτρονικοί υπολογιστές/λογισμικό διαχείρισης, εξοπλισμός επικοινωνιών και γραφείου. Μηχανολογικός εξοπλισμός γεωργίας ακριβείας, απομακρυσμένου ελέγχου και τηλεχειρισμών Επενδύσεις ψηφιοποίησης γεωργικής εκμετάλλευσης και αυτοματοποίησης Θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις με συστήματα υδροπονίας/αεροπονίας και ψηφιακός εξοπλισμός ρύθμισης και ελέγχου παραγωγής Γενικές Δαπάνες και δαπάνες υπηρεσιών 	<p>322.476.516 €</p> <p><i>Επιχορηγήσεις:</i> 282.156.516 €</p> <p><i>Χρηματοδοτικά εργαλεία:</i> 40.320.000 €</p>	<p>30.000-500.000 €</p>	<p>40-70%</p> <p><i>Έχουμε δεσμευτεί σε διαφοροποίηση του ποσοστού ενίσχυσης ώστε να πριμοδοτηθούν ΤΠΕ/ΨΗΦΙΑΚΑ</i></p>
<p>2. Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση ύδατος:</p> <p>A. Μηχανολογικός εξοπλισμός εξοικονόμησης ύδατος:</p>	<p>21.907.537 €</p>	<p>25.000-100.000 €</p> <p><i>Με βάση την εμπειρία τα επενδυτικά σχέδια</i></p>	<p>70%</p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<ul style="list-style-type: none"> Αρδευτικά συστήματα α) στάγδην άρδευσης και β) μικροκαταιονισμού Δεξαμενές συλλογής ύδατος (όπως πλαστικές, μεταλλικές κ.λπ.) Μηχανολογικός εξοπλισμός (αγωγοί μεταφοράς) για την επαναχρησιμοποίηση των αρδευτικών υδάτων Ολοκληρωμένες λύσεις άρδευσης 		<i>είναι χαμηλού προϋπολογισμού</i>	
B. Επενδύσεις στις έγγειες βελτιώσεις:			
<ul style="list-style-type: none"> Γεωτρήσεις/πηγάδια-φρέατα αποκλειστικά αρδευτικής χρήσης, εξοπλισμός (σωληνώσεις, αντλία, γεννήτρια, ηλεκτρολογικός πίνακας) και κτιριακή υποδομής (αντλιοστάσιο). Επιμέρους εξοπλισμός για τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων γεωτρήσεων/πηγαδιών Δεξαμενές (χωμάτινες, μεταλλικές, κ.λπ.) που απαιτούν εκσκαφές ή επιχώσεις φυσικού εδάφους για την αποθήκευση νερού βροχής (όμβρια). Ενεργειακός εξοπλισμός: φωτοβολταϊκό σύστημα (αυτόνομο ή διασυνδεδεμένο) ή φορητή αυτόνομη διάταξη επαναφορτιζόμενων μπαταριών ιόντων λιθίου. 			
3. Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/ εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων:	156.479.733 €		40-65%
Μεταποίηση και εμπορία προϊόντων των τομέων: Κρέας–πουλερικά–κουνέλια, Γάλα, Αυγά, Διάφορα Ζώα(Μελισσοκομία, Σηροτροφία κλπ), Ζωοτροφές, Δημητριακά, Ελαιούχα Προϊόντα,	<i>Επιχορηγήσεις:</i> 134.639.733 €	400.000-5.000.000 €	<i>Ανάλογα με την κατηγορία της Περιφέρειας</i>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>Οίνος, Οπωροκηπευτικά, Άνθη, Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά, Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό, Ξύδι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ιδρύσεις, εκσυγχρονισμοί, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις, μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων, • συγχωνεύσεις μονάδων, • μονάδες διαχείρισης υποπροϊόντων 	<p>Χρηματοδοτικά Εργαλεία: 21.840.000 €</p>		
<p>4. Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις για την προστασία από φυσικές καταστροφές, δυσμενή κλιματικά φαινόμενα και καταστροφικά συμβάντα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αγορά υλικών και εγκατάσταση συστημάτων προστασίας αγροτικών καλλιεργειών, όπως πάσσαλοι υποσύλωσης, συρματοσχοίνα, αντιχαλαζικά δίχτυα, άγκυρες κ.λπ., • Αγορά υλικών και εγκατάσταση συστημάτων προστασίας αγροτικών καλλιεργειών, από παγετό όπως ανεμομείκτες, συστήματα τεχνικής βροχής, κάθετες τουρμπίνες, ειδικά συστήματα άρδευσης • Αγορά υλικών και εγκατάσταση ανεμοφρακτών 	<p>35.288.236 €</p>	<p>400.000 € (φυσικά/νομικά πρόσωπα) 1.000.000 € (Συλλογικά σχήματα)</p>	<p>80%</p>
<p>5. Επενδύσεις κυκλικής οικονομίας και ενεργειακές επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μηχανολογικός εξοπλισμός και εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ για κάλυψη των αναγκών της εκμετάλλευσης (π.χ. αυτόνομα Φ/Β συστήματα, εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης υπολειμματικής βιομάζας, κλπ) 	<p>40.685.426 €</p>	<p>25.000-500.000 €* *-1.500.000 (κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις)</p>	<p>70%</p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<ul style="list-style-type: none"> Επενδύσεις εκσυγχρονισμού και μηχανολογικός εξοπλισμός για εξοικονόμηση ενέργειας Κτιριακές εγκαταστάσεις και μηχανολογικός εξοπλισμός για την ανάκτηση, επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση Γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και παραπροϊόντων στην πηγή (αξιοποίηση βιομάζας για παραγωγή compost, βιοαερίου, κοκ) Γενικές Δαπάνες και δαπάνες υπηρεσιών για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου 			

7.6 Νέοι Γεωργοί

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>1. Εγκατάσταση νέων γεωργών</p> <ul style="list-style-type: none"> Η για πρώτη φορά εγκατάσταση νοείται η για πρώτη φορά ενασχόληση με τη γεωργία από τα φυσικά πρόσωπα νέους γεωργούς και δεν πρέπει να υπερβαίνει τους 24 μήνες που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης στήριξης. Θα πρέπει ο δικαιούχος να υποβάλει και να εκτελέσει με επιτυχία επιχειρηματικό σχέδιο ανάπτυξης της γεωργικής του 	<p>590.000.000 €</p> <p>Εκ των οποίων 130.000.129 σε ανειλημμένες υποχρεώσεις (Β' δόσεις)</p>	<p>Από 30.000€ - 42.500€ ανά δικαιούχο (φυσικό ή νομικό πρόσωπο)</p> <p>Εκτιμάται η εγκατάσταση 12.163</p>	<p>Η στήριξη παρέχεται με τη μορφή κατ' αποκοπή ποσού επιχορήγησης ή χρηματοδοτικού εργαλείου</p>

<p>εκμετάλλευσης με διάρκεια έως 4 έτη από την ημερομηνία ένταξης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η στήριξη με χρηματοδοτικό εργαλείο θα έχει τη μορφή παροχής εγγύησης για καταβολή δανείου και κατ' αποκοπή ποσού τα οποία θα παρέχονται υποχρεωτικά και τα δυο μαζί. Οι δύο μορφές στήριξης θα συνδυάζονται σε μία ενιαία πράξη. 	<p><i>Νέων Γεωργών</i></p> <p><i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις σε</i> 22.220</p> <p><i>Νέους Γεωργούς</i></p>
--	---

7.7 Παρεμβάσεις Συνεργασίας

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>1. Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών και Διεπαγγελματικών οργανώσεων στο τομέα της Γεωργίας</p> <p>Η παρέμβαση στοχεύει στη ενθάρρυνση των γεωργών – κτηνοτρόφων να συστήσουν/συμμετάσχουν σε συλλογικά σχήματα (ομάδες ή οργανώσεις ομάδων παραγωγών) αλλά και την δημιουργία διεπαγγελματικών οργανώσεων στο τομέα της γεωργίας που θα τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν από κοινού τις νέες προκλήσεις της αγοράς, να ενισχύσουν τη θέση τους στην αλυσίδα αξίας της αγροδιατροφής.</p> <p><u>Δικαιούχοι της Παρέμβασης:</u></p> <p>Δικαίωμα υποβολής αίτησης στήριξης έχουν νέες ομάδες παραγωγών και οργανώσεις παραγωγών και διεπαγγελματικές</p>	<p>31.179.560 €</p>	<p><i>Το μέγιστο προβλεπόμενο μοναδιαίο ποσό είναι:</i> 100.000 €/πράξη & έτος</p> <p><i>Εκτιμάται η ενίσχυση</i> 150 <i>Ομάδων Παραγωγών (ΟΠ)</i></p>	<p><i>Με την μορφή επιχορήγησης ως ποσοστό της αξίας παραγωγής, για 5 έτη:</i></p> <p>1° έτος (10%) 2° έτος (8%) 3° έτος (6%) 4° έτος (4%) 5° έτος (2%)</p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>οργανώσεις οι οποίες έχουν αναγνωριστεί επίσημα μετά τη δημοσίευση του ν.4384/2016</p> <p><u>Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων</u></p> <p>Η οικονομική στήριξη για τη σύσταση των νέων ομάδων παραγωγών, οργανώσεων παραγωγών και διεπαγγελματικών οργανώσεων χορηγείται σε ετήσια βάση με τη μορφή ποσού στήριξης (κατ' αποκοπή ενίσχυση) που αποτελεί ποσοστό επί της ετήσιας εμπορεύσιμης αξίας των προϊόντων της ομάδας παραγωγών ή οργάνωσης παραγωγών (ενίσχυση για περίοδο 5 ετών)</p> <p>2. Συστήματα Ποιότητας Γεωργικών Προϊόντων και Τροφίμων</p> <p>Στο πλαίσιο της Παρέμβασης η δράση για τη Στήριξη για νέες συμμετοχές, αποσκοπεί:</p> <p>α) Στην υποστήριξη αύξησης της αξίας του γεωργικού προϊόντος στις αγροτικές περιοχές</p> <p>β) Στη δημιουργία συνθηκών για την διασφάλιση υψηλών επιδόσεων ποιότητας για τα προϊόντα με έμφαση στο συνδυασμό με εμπορεύσιμη ποσότητα.</p> <p>γ) Στην καλύτερη πρόσβαση των παραγωγών στην αγορά</p> <p><u>Επιλεξιμότητα Δικαιούχων</u></p> <p>Για όλα τα επιλέξιμα συστήματα ποιότητας, δικαιούχοι δύνανται να είναι παραγωγοί, φυσικά ή νομικά πρόσωπα.</p> <p><u>Επιλέξιμες δαπάνες</u></p>	<p>41.373.775 €</p>	<p><i>Το μέσο προβλεπόμενο μοναδιαίο ποσό είναι:</i></p> <p>2.900 €/Δικαιούχο & έτος</p> <p><i>Εκτιμάται η ενίσχυση</i></p> <p>2.853 Δικαιούχων</p>	<p>100%</p> <p><i>Το ποσό ενίσχυσης διαφοροποιείται ανάλογα με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει ο κάθε παραγωγός στο πλαίσιο του εκάστοτε συστήματος ποιότητας.</i></p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
<p>1. Επιλέξιμες είναι οι πάγιες δαπάνες για τη νέα συμμετοχή στο σύστημα ποιότητας, όπως αυτές ορίζονται στο κανονιστικό πλαίσιο του εκάστοτε συστήματος ποιότητας.</p> <p>2. Η ενίσχυση καταβάλλεται στον δικαιούχο σε ετήσιες δόσεις για 5 έτη.</p>			
<p>3. Ανάπτυξη συνεργασιών με σκοπό τη διασύνδεση της έρευνας με την παραγωγή μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της Γεωργίας</p> <p>Η Παρέμβαση, δίνει την ευκαιρία για συνεργασία φορέων με σκοπό την:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στην πρωτογενή παραγωγή (γεωργικές εκμεταλλεύσεις), στο δασικό τομέα και στον τομέα των τροφίμων (μεταποίηση), για προϊόντα του Παρατήματος Ι της Συνθήκης • αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών & πρακτικών παραγωγής που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος & προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή • αξιοποίηση τεχνολογικών και οργανωτικών καινοτομιών και την ενσωμάτωσή τους στην πράξη μέσω πιλοτικών εφαρμογών. <p><u>Επιλέξιμοι Δικαιούχοι</u></p> <p>Τα μέλη της συνεργασίας φορέων (Επιχειρησιακή Ομάδα) (εφεξής Ε.Ο.) τα οποία δύναται να διαθέτουν οποιαδήποτε νομική μορφή</p>	<p>94.568.627€</p>	<p>Το μέσο προβλεπόμενο μοναδιαίο ποσό είναι: 160.00 €/έργο</p> <p>Εκτιμάται η ενίσχυση 590 έργων</p>	<p>100%</p> <p>Η ενίσχυση παρέχεται στα μέλη της συνεργασίας της Ε.Ο. με τη μορφή επιχορήγησης .</p>

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ/ ΔΡΑΣΗ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ
(όπως, ατομικές επιχειρήσεις, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε, Κοιν.ΣΕΠ. κλπ.). Τα σχήματα συνεργασίας φορέων διαθέτουν συμφωνητικό συνεργασίας.			

7.8 Ανάπτυξη Αγροτικών Περιοχών

1. Παρέμβαση για τη στήριξη της τοπικής ανάπτυξης μέσω του LEADER

Μέσω της παρέμβασης μπορούν να ενταχθούν και υλοποιηθούν πράξεις που στοχεύουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

(i) Ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. Στην κατηγορία αυτή ενδεικτικά είναι επιλέξιμες ακόλουθες κατηγορίες πράξεων:

- Μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό ή και μη γεωργικό προϊόν. Στόχος είναι η αύξηση της προστιθέμενης αξίας των τοπικών γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα. Οι δικαιούχοι της εν λόγω κατηγορίας δεν μπορούν να μετέχουν σε αντίστοιχη τομεακή παρέμβαση.
- Διαφοροποίηση και εμπλουτισμός τουριστικών δραστηριοτήτων μέσω του εκσυγχρονισμού των υφιστάμενων επιχειρήσεων διανυκτέρευσης και την ίδρυση αυτών μόνο σε ορεινές περιοχές και νησιά με πληθυσμό μικρότερο των 3.500 κατοίκων, την ίδρυση και εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον τομέα της εστίασης και ψυχαγωγίας, επιχειρήσεων παροχής εναλλακτικών και άλλων μορφών τουρισμού, καθώς και λοιπών επιχειρήσεων στον τομέα του τουρισμού. Για το σύνολο των πράξεων της εν λόγω κατηγορίας κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν δικαιούχοι άνεργοι, γυναίκες, ΚΟΙΝΣΕΠ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές.
- Στην ίδρυση και εκσυγχρονισμό βιοτεχνιών και επιχειρήσεων χειροτεχνίας και παραγωγής μετά την 1η μεταποίηση, καθώς και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών προς τον τοπικό πληθυσμό. Για το σύνολο των πράξεων της εν λόγω κατηγορίας κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν δικαιούχοι άνεργοι, γυναίκες, ΚΟΙΝΣΕΠ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές. Ειδικότερα, για τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών προτεραιότητα θα δοθεί και στις επιχειρήσεις παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.
- Στην ενίσχυση επιχειρήσεων με σκοπό την εξοικονόμηση νερού και ενέργειας, καθώς και την ενίσχυση επιχειρήσεων στον τομέα της βιο-οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας.

(ii) Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες οι δράσεις εκπαίδευσης / επιμόρφωσης του τοπικού, γενικού πληθυσμού σε θέματα βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων, καθώς και σε λοιπά θέματα όπως αυτά θα προκύψουν από την σύνταξη της τοπικής στρατηγικής και συμβάλουν σε συγκεκριμένους τομείς της τοπικής ανάπτυξης. Στην εν λόγω κατηγορία δεν μπορούν να είναι επιλέξιμες λοιπές πράξεις γενικής εκπαίδευσης / επιμόρφωσης που καλύπτονται από αντίστοιχες δράσεις του ΕΓΤΑΑ ή λοιπών ταμείων ή υπηρεσιών.

(iii) Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δράσεις ενίσχυσης βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού, καθώς και δράσεις που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών. Οι εν λόγω δράσεις

θα είναι σύμφωνες με την τοπική στρατηγική και τις ανάγκες εξυπηρέτησης αυτής και θα δρουν με συμπληρωματικό τρόπο ως προς τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.

(iv) Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δράσεις ενίσχυση έργων υποδομών μικρής κλίμακας και ενίσχυσης υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής.

(v) Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δράσεις ενίσχυσης πολιτιστικών εκδηλώσεων και μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την τοπική παράδοση.

(vi) Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η ενίσχυση έργων αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη τους και έργων πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.

(vii) Δικτύωση και συνεργασία. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δράσεις οι οποίες συμβάλουν:

- Στη συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων, με σκοπό τη διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας, κοινή χρήση εγκαταστάσεων, ανάπτυξη και εμπορία κοινών προϊόντων, κ.λπ.
- Στη συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και ΜΚΟ, με σκοπό την κοινωνική, πολιτιστική και περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής, καθώς και την προώθηση της υγιεινής διατροφής και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων.
- Smart Villages: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών.

Ένας βασικός στόχος μέσω των ανωτέρω κατηγοριών θα είναι και η ενίσχυση και προώθηση της καινοτομίας.

Μέσω της πολιτικής των Smart Villages θα ενισχυθεί η ανάπτυξη τοπικών συνεργατικών σχημάτων για την κατάρτιση σχεδίων δράσης σε τομείς όπως η ανάπτυξη ευρυζωνικών έργων και εφαρμογών, η ανάπτυξη έργων στον τομέα της παραγωγής / εξοικονόμησης ενέργειας, η ανάπτυξη έργων περιβαλλοντικής φύσης, η ανάπτυξη έργων για την εξυπηρέτηση των νέων ή των ηλικιωμένων της υπαίθρου, η ανάπτυξη έργων που στοχεύουν στην εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού σε τομείς όπως η υγεία και η ανάπτυξη έργων που στοχεύουν στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού. Βασικό χαρακτηριστικό των σχεδίων δράσης θα είναι η κοινωνική ή/και τεχνολογική καινοτομία, καθώς και ο ολιστικός χαρακτήρας των προτεινόμενων δράσεων. Το σύνολο των έργων για να είναι επιλέξιμα θα πρέπει να είναι αυστηρά τοπικά εστιασμένα.

Η επιλογή των έργων σε κάθε τοπικό πρόγραμμα θα πραγματοποιηθεί μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας με τη χρήση κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, τα οποία θα είναι σύμφωνα με το κοινοτικό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο αλλά και την κάθε τοπική στρατηγική και θα διαμορφωθούν από την κάθε ΟΤΔ ξεχωριστά. Κατά αυτόν τον τρόπο θα διασφαλιστεί η επιλογή και υλοποίηση των πράξεων που θα συμβάλουν με τον καλύτερο τρόπο στην επίτευξη των στόχων των τοπικών στρατηγικών.

Παράλληλα, μέσω των τοπικών προγραμμάτων θα ενισχυθεί και η υλοποίηση διατοπικών και διακρατικών σχεδίων συνεργασίας (προπαρασκευή και υλοποίηση). Τα σχέδια συνεργασίας πρέπει να συνάδουν με τις τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές των περιοχών παρέμβασης των εταίρων, να αποτυπώνουν διακριτούς και μετρήσιμους στόχους, καθώς και να αποδεικνύεται η διάχυση των αποτελεσμάτων του σχεδίου στον τοπικό πληθυσμό. Τα οφέλη των σχεδίων συνεργασίας μπορούν να έχουν επιπτώσεις / αποτελέσματα και σε περιοχές εκτός της περιοχής εφαρμογής των εγκεκριμένων τοπικών προγραμμάτων. Είναι υποχρεωτικό η κάθε υποβαλλόμενη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης να περιέχει τουλάχιστον ένα προσχέδιο διατοπικής ή / και διακρατικής συνεργασίας στο οποίο θα αποτυπώνονται οι προτάσεις για το/τα δυνητικά σχέδια συνεργασίας. Τα σχέδια συνεργασίας θα πρέπει να εστιάζουν στην αναζήτηση καινοτόμων λύσεων μέσω και της μεταφοράς τεχνογνωσίας για την υιοθέτηση πρακτικά εφαρμόσιμων παρεμβάσεων σε θέματα προτεραιότητας που σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων της νέας Κοινής Γεωργικής Πολιτικής για την προώθηση της ψηφιοποίησης, την κυκλική οικονομία και την κοινωνική ένταξη και την εφαρμογή του χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την εκπλήρωση των προνοιών της κοινωνικής αιρεσιμότητας.

Ομάδες Τοπικής Δράσης	50
Υλοποίηση Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ) μέσω του LEADER (Επιχορήγηση - Μέση)	4.722.941
Χρηματοδοτικά κονδύλια (συνολική δημόσια δαπάνη σε EUR)	236.147.059
Χρηματοδοτικά κονδύλια (συνεισφορά της Ένωσης σε EUR)	200.000.000

2. Παρέμβαση για βελτίωση της πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<ul style="list-style-type: none"> Μελέτη και κατασκευή ή κατασκευή έργων πρόσβασης σε γεωργική γη ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση με υποχρεωτική την ασφαλόστρωση ή τσιμεντόστρωση. Απαλλοτριώσεις (όπου απαιτούνται) έως 10% του Π/Υ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (€)	65.056.373 €
ΣΤΟΧΟΘΕΤΗΣΗ	<i>Έργα αγροτικής οδοποιίας Π/Υ έως 1 εκ. Ευρώ (~200)</i>
ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	100%

7.9 Εκπαίδευση - κατάρτιση γεωργών- δασοκόμων

Τυπικά-κλασσικά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης:

Για τα υποχρεωτικά προγράμματα εκπαίδευσης νέων αγροτών εκτιμάται το μέσο κόστος ανά δράση εκπαίδευσης (20 ατόμων) σε 46.000 Ευρώ (Κόστος/μαθητούρα: 7,7 ευρώ).

Για τα βραχυχρόνια προγράμματα κατάρτισης αγροτών (μέσης διάρκειας 75 ωρών) με χρήση μεθόδων τηλεεκπαίδευσης έχει εκτιμηθεί το μέσο κόστος ανά δράση σε 8.500 Ευρώ (με 25 συμμετοχές ανά δράση κατά μέσο όρο και Κόστος/μαθητούρα: 4,5 ευρώ).

Οι λοιπές δράσεις κατάρτισης περιλαμβάνουν:

- Ομάδες Συζήτησης (ΟΣ)- farmers/discussion groups
- Επιδείξεις - Επισκέψεις επιδεικτικών αγρών
- Πιλοτικά εργαστήρια
- Ανταλλαγές ομοτίμων (γεωργών)
- Mentoring-Ατομική Καθοδήγηση

Αυτές θα πραγματοποιηθούν κατά κύριο λόγο στο εσωτερικό (80%) αλλά και στο εξωτερικό.

Το μέσο κόστος ανά δράση εσωτερικού στις 9.500 Ευρώ (κατά μ.ο. 10 συμμετέχοντες ανά δράση), ενώ για τις αντίστοιχες δράσεις εξωτερικού το μέσο κόστος προϋπολογίζεται στα 18.000 Ευρώ (κατά μ.ο. 10 συμμετέχοντες ανά δράση).

Το μέγιστο κόστος μπορεί να ανέλθει έως και 23.000 Ευρώ ανά δράση (για δράσεις εξωτερικού). Το συνολικά μέσο προϋπολογιζόμενο κόστος για το σύνολο των λοιπών δράσεων έχει εκτιμηθεί στα 11.000 Ευρώ.

Οι ανωτέρω τιμές έχουν προϋπολογισθεί λαμβάνοντας υπόψη όλα τα έξοδα κάθε δράσης όπως: αμοιβές συντονιστών, έξοδα μετακινήσεων, έξοδα ημερήσιας αποζημίωσης (διαμονής-φιλοξενίας), καθώς και λοιπά έξοδα οργάνωσης-συντονισμού της κάθε δράσης.

Δράσεις εκπαίδευσης & κατάρτισης	8.542
Χρηματοδοτικά κονδύλια (συνολική δημόσια δαπάνη σε EUR)	108.438.235
Χρηματοδοτικά κονδύλια (συνεισφορά της Ένωσης σε EUR)	92.000.000

7.10 Συμβουλευτικές υπηρεσίες γεωργών και δασοκόμων

Η παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών σε μεγάλη κλίμακα, εξειδικευμένης συμβουλής στους/στις γεωργούς - δασοκόμους και η διαμεσολάβηση για την καινοτομία αποτελούν ουσιαστική προϋπόθεση για την βελτίωση συνολικά της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας και πληρεξούσιο της επιθυμητής αλλαγής στην ελληνική γεωργία-κτηνοτροφία.

Αντικείμενα Γεωργικών Συμβουλών

Για φυσικούς πόρους, αλληλεπίδραση γεωργίας/δασοκομίας και βιοποικιλότητας, διατήρηση του τοπίου και των εγχώριων γενετικών πόρων, οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές διαστάσεις, για τη κυκλική βιοοικονομία, ευζωία, ορθολογικής χρήσης φυτοπροστατευτικών, ψηφιακές υπηρεσιών και ενσωμάτωσης τεχνολογικών

Ωφελούμενοι της παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών

Ωφελούμενοι της παρέμβασης είναι οι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, μελισσοκόμοι, δασοκόμοι, κ.λπ. (γυναίκες και άνδρες - αρχηγοί και μέλη γεωργικών εκμεταλλεύσεων, ομάδων, δασοκτήμονες και δασοκόμοι κ.λπ.).

Δράση 1: Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών:

Το ποσοστό στήριξης ανέρχεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών και δεν υπερβαίνει τα 1.500 € ανά συμβουλή.

Κάθε ωφελούμενος μπορεί να λάβει έως τρεις συμβουλές

Η πληρωμή για κάθε συμβουλή γίνεται τμηματικά, ως ακολούθως:

- 1η πληρωμή, η οποία αντιστοιχεί στο 30% της στήριξης για τη συγκεκριμένη συμβουλή, μετά την υποβολή του 2ου παραδοτέου.
- 2η πληρωμή, η οποία αντιστοιχεί στο υπόλοιπο 70% της στήριξης για τη συγκεκριμένη συμβουλή, μετά την υποβολή του 3ου παραδοτέου.

Δράση 2: Εκπαίδευση-Κατάρτιση (αρχική και συνεχιζόμενη) των συμβούλων

- Για τα τυπικά – κλασικά προγράμματα εκπαίδευσης των συμβούλων εκτιμάται το μέσο κόστος ανά δράση εκπαίδευσης (15 ατόμων) σε 12.000 Ευρώ (Κόστος/μαθητούρα: 12 ευρώ).
- Για τα λοιπά προγράμματα εκπαίδευσης των συμβούλων εκτιμάται το μέσο κόστος ανά δράση εκπαίδευσης (6 ατόμων, τα λοιπά προγράμματα θα καλύψουν το 40% των συμμετεχόντων στα τυπικά κλασικά προγράμματα) σε 11.000 Ευρώ (Κόστος/μαθητούρα: 12 ευρώ).

Αριθμός παροχής συμβουλών που παρέχονται σε γεωργούς και δασοκόμους	43.550
Δράσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης των Συμβούλων	914
Χρηματοδοτικά κονδύλια (συνολική δημόσια δαπάνη σε EUR)	62.950.492

4. ΣΥΣΤΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (AKIS)

Λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση θα επιδιωχθεί η λειτουργία ενός δομημένου συστήματος AKIS με καθορισμένους στόχους και καταναμημένους ρόλους των εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με τη λειτουργία του. Βασικό στόχο θα αποτελέσει η μεταφορά γνώσης και καινοτομίας προκειμένου να επιτευχθεί κατά το μέγιστο δυνατό η γεφύρωση του χάσματος της πρακτικής εφαρμογής με τη γνώση, την επιστήμη, την εμπειρία αλλά και τα ερευνητικά αποτελέσματα.

Οι πραγματικές ανάγκες της γεωργικής παραγωγής θα είναι αυτές που θα καθορίσουν τους στόχους του συστήματος AKIS ενώ σε κάθε περίπτωση θα λαμβάνονται υπόψη οι πολιτικές και στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο εγκάρσιος στόχος της ΚΓΠ επιβάλλει μία ολοκληρωμένη προσέγγιση και στρατηγική για τη λειτουργία ενός συστήματος AKIS με αποτελεσματικό τρόπο ως προς τον πρωτογενή τομέα.

Στην επίτευξη αυτού του στόχου θα συμβάλλουν οι «Γεωργικές συμβουλευτικές υπηρεσίες» (Άρθρο 15), το Δίκτυο ΚΓΠ σε Ευρωπαϊκό και Εθνικό Επίπεδο (Άρθρο 126), το Δίκτυο Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (Άρθρο 127), ιδίως μέσω της υποστήριξης που προβλέπεται με τις παρεμβάσεις που αφορούν στην «Ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών» (Άρθρο 78) και τη «Συνεργασία» (Άρθρο 77).

ΒΑΣΙΚΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ AKIS

Σχήμα Συγκρότηση AKIS

1. Εθνική Επιτροπή AKIS :

Στο πλαίσιο της λειτουργίας του συστήματος AKIS θα συσταθεί μία Εθνική Επιτροπή AKIS με επιτελικό ρόλο που θα θέτει στόχους και κατευθύνσεις κυρίως ως προς το περιεχόμενο των Γεωργικών

Συμβουλών και των προγραμμάτων εκπαίδευσης/κατάρτισης λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση σχετικά με την έρευνα και την καινοτομία. Για το σκοπό αυτό, στην εν λόγω επιτροπή θα συμμετέχουν εκπρόσωποι εμπλεκόμενων φορέων σε θέματα εκπαίδευσης, γεωργικών συμβουλών, έρευνας και καινοτομίας (όπως Διαχειριστική Αρχή ΣΣ ΚΑΠ, ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, εμπλεκόμενα Υπουργεία, ερευνητικοί φορείς). Η εν λόγω επιτροπή θα συνεργάζεται με το Συντονιστικό όργανο AKIS (coordination body) αλλά και τη Δομή του Εθνικού Δικτύου ΚΓΠ τόσο ως προς την κατάρτιση του σχεδίου δράσης του όσο και ως προς τα θέματα της δικτύωσης των φορέων υλοποιούν τις γεωργικές συμβουλές, δράσεις κατάρτισης και παράγουν έρευνα και καινοτομία.

2. Συντονιστικό όργανο AKIS (coordination body):

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο νέο Εθνικό Νόμο 4914/2022 (Α'61) που διέπει τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή των αναπτυξιακών συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων την προγραμματική περίοδο 2021-2022, η Διαχειριστική Αρχή θα εκχωρήσει ορισμένες αρμοδιότητες στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ) ως ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης.

Στην υπηρεσία αυτή θα δημιουργηθεί δομή (λειτουργική Μονάδα) η οποία θα έχει το **συντονισμό (coordination body)** των παρεμβάσεων των άρθρων 47, 77 και 78 του ΣΣ ΚΑΠ που αφορούν στη λειτουργία του AKIS. Επιπλέον θα συμμετέχει στην εθνική αρχή για το AKIS ενώ θα συνεργάζεται με τις δομές υποστήριξης και τους λοιπούς εταίρους του AKIS καθώς και τη Δομή του Δικτύου ΚΑΠ ως προς τα εξής:

- υλοποίηση των προτεραιοτήτων σχετικά με το περιεχόμενο των γεωργικών συμβουλών, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Εθνικής Επιτροπής AKIS αλλά και των προτεραιοτήτων σχετικά με την εκπαίδευση των Γεωργικών Συμβούλων·
- αξιοποίηση πλατφορμών, όπως το αποθετήριο γνώσης, και την ανατροφοδότησή τους με γνωστικά δεδομένα από την υλοποίηση των παρεμβάσεων·
- δικτύωση των εταίρων στα Συστήματα Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας (AKIS).

Η εν λόγω δομή μεταξύ των άλλων θα έχει την ευθύνη της διασφάλισης των συνεργειών και της αποφυγής «κενών» χρονικών διαστημάτων μεταξύ των διαφορετικών κύκλων προκηρύξεων των Παρεμβάσεων των άρθρων 77 και 78 σχετικά με τη Συνεργασία, την Κατάρτιση και τις Συμβουλές). Επιπλέον, θα μεριμνά για την επίτευξη της αξιολόγησης των υποβαλλομένων αιτήσεων στήριξης και της δημοσίευσης ανοικτών προσκλήσεων προς τους εν δυνάμει φορείς υλοποίησης.

3. Δίκτυα Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (CAP Networks) :

Το Δίκτυο ΚΓΠ θα αναλάβει βασικό ρόλο στο πλαίσιο του AKIS για την εξασφάλιση συνεργειών και επικοινωνίας μεταξύ των παρεμβάσεων. Θα υλοποιεί τις κατευθύνσεις της Εθνικής Επιτροπής AKIS ιδίως σε ότι αφορά στη δικτύωση των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των συμβούλων, των ερευνητών και άλλων εμπλεκόμενων στην προώθηση της καινοτομίας στον αγροδιατροφικό τομέα. Θα συμβάλλει στη μεταφορά καινοτομίας τόσο με παραδείγματα εντός Ελλάδος όσο και από το εξωτερικό. Θα μεριμνήσει για την δημιουργία υπο-δικτύου AKIS προκειμένου

να συμβάλλει στη διάχυση της γνώσης. Για την κατάρτιση, την εξειδίκευση και επικαιροποίηση του σχεδίου δράσης θα συνεργάζεται με το Συντονιστικό όργανο AKIS καθώς και την Εθνική Επιτροπή και με τη μονάδα της Διαχειριστικής Αρχής που είναι αρμόδια για την αξιολόγηση προκειμένου να προσδιορίσει τις απαραίτητες ενέργειες και στόχους που θα συμβάλλουν στην ενδυνάμωση του συστήματος AKIS.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του σχεδίου δράσης του θα μεριμνά για τα εξής:

α) Εκπόνηση στοχευμένων μελετών που αφορούν σε θέματα εκπαίδευσης-κατάρτισης και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών – υπηρεσιών υποστήριξης καινοτομιών.

β) Δημιουργία των βάσεων δεδομένων/ αποθετηρίων γνώσεων (knowledge reservoirs) του δικτύου των συμβούλων μέσα, αφενός, από την επιλογή κατάλληλων ερευνητικών αποτελεσμάτων και πληροφοριών και η παρουσίασή τους στα ελληνικά αξιοποιώντας τις βάσεις δεδομένων της EIP-AGRI και του HORIZON2020¹¹ και, αφετέρου, της προσέλευσης του ενδιαφέροντος των ερευνητών και ακαδημαϊκών της χώρας (Ερευνητικά Κέντρα και ΑΕΙ) να συνεισφέρουν στη βάση αυτή. Η γνώση και επίκαιρη πληροφορία που συλλέγεται μπορεί εκτός της βάσης δεδομένων να αξιοποιηθεί πολλαπλώς (π.χ. στα προγράμματα κατάρτισης, γεωργών και συμβούλων, σε επιδείξεις και άλλες (εκπαιδευτικού περιεχομένου) εκδηλώσεις, κ.λπ.).

γ) Συλλογή, ανάλυση και διάδοση πληροφοριών για δράσεις και καλές πρακτικές που υλοποιούνται στο πλαίσιο ή υποστηρίζονται από το ΣΣ ΚΑΠ καθώς και της προόδου των ειδικών στόχων του Άρθρου 6 αλλά και των αποτελεσμάτων των Αξιολογήσεων σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό Επίπεδο.

δ) Δημιουργία πλατφορμών, φόρουμ και δράσεων για την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών συμφερόντων (Stakeholders) και τη μάθηση μεταξύ ομοτίμων (peer to peer learning) συμπεριλαμβανόμενων ανταλλαγών με δίκτυα τρίτων χωρών.

ε) Διοργάνωση εκδηλώσεων για την αλληλεπίδραση, μεταξύ άλλων, ιδίως συμβούλων και ερευνητών (συσκέψεις, διαλέξεις, ενημερώσεις, από κοινού συμμετοχή σε επιδείξεις και άλλες εκδηλώσεις, κ.λπ.), ιδίως όσον αφορά στις Επιχειρησιακές Ομάδες (ΕΟ).

στ) Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ΕΟ, των ΟΤΔ και παρόμοιων δομών τοπικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανόμενων διεθνών συνεργασιών.

ζ) Απονομή βραβείων καινοτομίας σε γεωργούς, συμβούλους, και ερευνητές.

Το Εθνικό Δίκτυο της ΚΓΠ θα επιδιώξει να επιτύχει τους στόχους λαμβάνοντας εισροές από την Μονάδα Αξιολόγησης της Διαχειριστικής Αρχής αλλά και το Συντονιστικό όργανο AKIS της ΕΥΕ ΠΑΑ αλλά και μέσω συμβάσεων προμηθειών υπηρεσιών (ανάθεση πακέτων) από εξειδικευμένους φορείς με δαπάνες από την Τεχνική Βοήθεια του ΣΣ ΚΓΠ.

4. Δίκτυο LEADER:

Στην Ελλάδα λειτουργεί Δίκτυο LEADER στο οποίο συμμετέχουν οι 50 Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) και συμβάλλει στην διάχυση της γνώσης σε τοπικό επίπεδο, συμβάλλοντας παράλληλα στην εμπλοκή των τοπικών φορέων στο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη τοπικών στρατηγικών. Το Δίκτυο LEADER μέσα από τη συνεργασία του με το Δίκτυο ΚΓΠ θα συμβάλλει κυρίως στη διάδοση των αποτελεσμάτων

των Επιχειρησιακών Ομάδων της Χώρας σε τοπικό επίπεδο μέσω των εκάστοτε ΟΤΔ αλλά και στην ανάπτυξη συνεργασιών φορέων για τη δημιουργία νέων Επιχειρησιακών Ομάδων μέσω της οργάνωσης ενημερωτικών τεχνικών συναντήσεων με φορείς και παραγωγούς.

5. Δίκτυο Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) - Γεωργία:

Η Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για τη γεωργική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα (EIP–AGRI) είναι ένα μοναδικό πλαίσιο πολιτικής για την υποστήριξη διαδραστικών έργων καινοτομίας σε τοπικό και διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται σε εθνικό επίπεδο η δημιουργία Υποδίκτυου-Καινοτομίας ώστε να λειτουργήσει ως ένα μέσο στήριξης της γεωργίας και της δασοκομίας, με σκοπό να προωθήσει την ικανότητα των γεωργών/δασοκόμων να καινοτομούν στον τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας. Το υπο-δίκτυο θα παρέχει ενημέρωση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας (ΕΣΚ) - Γεωργία, θα διευκολύνει τη διαδικασία ανεύρεσης εταίρων για τη δημιουργία Επιχειρησιακών Ομάδων, θα συμβάλλει στη δικτύωση των συμβούλων που ενεργοποιούνται στο πρωτογενή τομέα με τα ερευνητικά ιδρύματα και κέντρα και θα μεριμνά για τη συλλογή και διάδοση των έργων των Επιχειρησιακών Ομάδων σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να αποτελέσουν παραδείγματα. Με αυτό τον τρόπο θα ισχυροποιηθεί το σύστημα AKIS και θα αποτελέσει παρότρυνση για την εφαρμογή στην πράξη και άλλων καινοτομιών και τη διάδοσή τους όσο το δυνατόν ευρύτερα προς όφελός της πρωτογενούς παραγωγής.

6. ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ

Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ αποτελεί εποπτευόμενο Οργανισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) για την ανάπτυξη και υποστήριξη δράσεων που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα της χώρας, τη βελτίωση των παραγωγικών διαδικασιών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την πιστοποίηση των ποιοτικών αγροτικών προϊόντων & τροφίμων, την καθιέρωση και πιστοποίηση ορθών γεωργικών πρακτικών και τους ελέγχους στην αλυσίδα παραγωγής-διακίνησης του γάλακτος και κρέατος στη χώρα.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ θα λειτουργήσει εξειδικευμένη μονάδα υπό την μορφή ανοικτής δομής -εργαστηρίου (back office).

Η εν λόγω μονάδα θα αφορά στην υποστήριξη των γεωργικών συμβούλων και στην υποστήριξη της επαγγελματικής γεωργικής εκπαίδευσης/κατάρτισης.

Σκοπός της είναι η διαπίστωση και κάλυψη των αναγκών των συμβούλων και όσων θα παίξουν το ρόλο των διαμεσολαβητών καινοτομίας σε γνώσεις και δεξιότητες και τη διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Επιπλέον αυτή η δομή θα έχει και την αρμοδιότητα της διαπίστωσης και κάλυψης των αναγκών των γεωργών σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η εν λόγω δομή θα συνδράμει **το Συντονιστικό όργανο του AKIS**, ως προς την υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων μέσω των άρθρων 77 και 78 του ΣΣ ΚΓΠ.

7. Διεύθυνση Ανάπτυξης Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Η εν λόγω Διεύθυνση θα επιφορτιστεί με την ευθύνη για την λειτουργία και συνέργεια των εμπλεκόμενων φορέων και δομών του συστήματος AKIS μέσω των κατάλληλων διοικητικών ενεργειών που απαιτούνται σε εθνικό επίπεδο λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία. Επιπλέον, θα έχει υποβοηθητικό ρόλο στη λειτουργία της Εθνικής Επιτροπής του AKIS.

8. Ερευνητικά Ιδρύματα και Κέντρα:

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) και τα ερευνητικά κέντρα στη χώρα έχουν να επιδείξουν αρκετά μεγάλο και σημαντικό έργο που μπορεί να συμβάλει στην παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας. Τα ερευνητικά τους αποτελέσματα θα αποτελέσουν τη βάση για τη δημιουργία μίας βάσης δεδομένων που θα αποτελέσει το αποθετήριο γνώσης (Knowledge reservoir) προκειμένου να μπορέσουν να αξιοποιηθούν στην αντιμετώπιση προβλημάτων και την εξεύρεση λύσεων προς όφελος της πρωτογενούς παραγωγής.

Αξίζει να σημειωθεί εκ νέου στο σημείο αυτό ότι τα ΑΕΙ και τα Ερευνητικά Κέντρα της χώρας πέραν της συμμετοχής στις ΕΟ και στη σχεδίαση –λειτουργία της βάσης δεδομένων/αποθετήρια γνώσεων (knowledge reservoir), μπορούν να συνδράμουν στην κατάρτιση των συμβούλων, τη συμμετοχή σε κοινά, πολυσυμμετοχικά (multi-actor) έργα. Σε συνεργασία με τα ΑΕΙ που διαθέτουν σχετικές γνωστικές εξειδικεύσεις και του ΕΛΓΟ μπορεί να υπάρξει σχεδιασμός του αναγκαίου εκπαιδευτικού υλικού και «τυποποίηση» των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τους ωφελούμενους των παρεμβάσεων του άρθρου 78.

9. Ψηφιακό αποθετήριο γνώσης

Στην ενδυνάμωση του συστήματος AKIS θα συμβάλει και η προσέλκυση του ενδιαφέροντος της ερευνητικής και ακαδημαϊκής κοινότητας προκειμένου να συνδράμουν στη διάχυση της γνώσης μεταξύ των εμπλεκόμενων δρώντων. Μια παρέμβαση προς αυτή την κατεύθυνση είναι και η συμβολή στη δημιουργία του ψηφιακού αποθετηρίου γνώσης από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης που είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση του έργου «Ψηφιοποίηση της γεωργίας» που χρηματοδοτείται από το NRRF.

Με τον εν λόγω αποθετήριο θα πραγματοποιηθούν τα εξής :

- Ενσωμάτωση πρωτογενών δεδομένων γεωργικής παραγωγής / αλυσίδας αξίας αγροδιατροφής. Κατά βάση, θα ενσωματώνει πληροφορίες, με δυνατότητα πολλαπλών επεκτάσεων και προσθηκών, όπως: εξοπλισμός και χαρακτηριστικά στοιχεία του, χρήση λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων κ.λπ. εισροών ανά καλλιέργεια, καλλιέργειες-εκτροφές και παραγωγή (φυτική και ζωική) ανά περιοχή, κ.λπ.
- Ενσωμάτωση υπαρχόντων ψηφιακών χαρτών. Ενσωμάτωση ψηφιακών υποβάθρων (χαρτών) σχετικά με τις χρήσεις γης, εδαφολογικά, υδρολογικά, κλιματολογικά κ.λπ. χαρακτηριστικά των περιοχών (και εν γένει διαθέσιμα δεδομένα).

- Ενσωμάτωση παραγόμενης γνώσης τόσο από εθνικά όσο και από ευρωπαϊκά και διεθνή ερευνητικά έργα των ελληνικών ερευνητικών ομάδων κατά το πρότυπο των Practice Abstracts από το επίσημο αποθετήριο της EPI-AGRI της Ε.Ε. & επιλογή-μετάφραση PAs ελληνικού ενδιαφέροντος.
- Ψηφιακή δικτύωση του αγροτικού κόσμου. Θα δημιουργηθεί ψηφιακός χώρος διεξαγωγής συζητήσεων (Forum), όπου γεωργοί/αγρότες, σύμβουλοι, ερευνητές/τριες, κ.λπ. ενδιαφερόμενοι (stakeholders) θα μπορούν να συνομιλούν για θέματα ενδιαφέροντός τους (μεμονωμένες ή επιμέρους ομάδες ή όλοι μαζί).

Επιπλέον, το ψηφιακό αποθετήριο γνώσης, θα αποτελέσει εργαλείο συνεχούς αξιολόγησης και ανατροφοδότησης του AKIS υποστηρίζοντας την διαρκή καταγραφή αναγκών των χρηστών και του κλάδου και θα παράγει δεδομένα για την συνεχή εξέλιξη / ανάπτυξή του.

Η ουσιαστική ροή πληροφοριών και τροφοδότησης δεδομένων στο ψηφιακό αποθετήριο γνώσης θα προέλθει από τα σχετικά υποέργα του έργου «Ψηφιοποίησης της Γεωργίας» του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

10. Άλλοι Φορείς :

- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων
- Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Περιφέρειες
- Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο
- Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών
- Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος
- Πάροχοι γεωργικών συμβουλών

Στο πλαίσιο της ενδυνάμωσης του συστήματος AKIS θα επιδιωχθεί η υπογραφή πρωτοκόλλων συνεργασίας σε θέματα εκπαίδευσης/κατάρτισης, έρευνας, τεχνολογιών και καινοτομιών καθώς και ψηφιακών εφαρμογών (όπως η εκπόνηση έργων, η υλοποίηση δράσεων και ο συντονισμός ενεργειών) που μπορούν να συμβάλλουν στον εγκάρσιο στόχο της υιοθέτησης και διάχυσης της γνώσης και της καινοτομίας στη γεωργία και στις αγροτικές περιοχές.

Παράλληλα, Πρωτόκολλα Συνεργασίας στο πλαίσιο του AKIS μπορεί να υπογραφούν με διάφορα Υπουργεία (π.χ. Υπ. Παιδείας & Θρησκευμάτων, Υπ. Ανάπτυξης & Επενδύσεων/ΓΓΕΤ, Υπ. Ψηφιακής Διακυβέρνησης) και δημόσιους φορείς (π.χ. Περιφέρειες) για τον από κοινού σχεδιασμό και εκπόνηση έργων ή το συντονισμό για συγκεκριμένες δράσεις προκειμένου να συνεισφέρουν στον εγκάρσιο στόχο της υιοθέτησης και διάχυσης της γνώσης και της καινοτομίας στη γεωργία και στις αγροτικές περιοχές.

Στο πλαίσιο της ανάλυσης SWOT έχει καταγραφεί ένα εύρος σχετικών δράσεων και πρωτοβουλιών, όπως για παράδειγμα τα «Γραφεία/ Μονάδες/ Δομές Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας» των ΑΕΙ, αλλά και άλλων φορέων, αντίστοιχα γραφεία/δομές/θερμοκοιτίδες αλλά και συμπράξεις ή εκδηλώσεις

στον τομέα της αγροδιατροφής σε περιφερειακό επίπεδο, οι δράσεις ΕΤΑΚ στην Αγροδιατροφή της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (πρώην ΓΓΕΤ) και άλλων φορέων, κ.λπ. που όμως εν πολλοίς παραμένουν αποσπασματικές και ασύνδετες.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης